STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 34465
28 september 2026

Ontwerp-Projectbesluit KRW IJssel, maatregelen Buitenwaarden Welsum - Katerstede

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

Besluit:

Artikel I

Op grond van artikel 5.44, eerste lid van de Omgevingswet wordt het Projectbesluit KRW IJssel, maatregelen Buitenwaarden Welsum - Katerstede vastgesteld, zoals deze in Bijlage A is opgenomen inclusief de daarbij behorende bijlagen.

Artikel II

Het projectbesluit treedt in werking 4 weken na de dag van bekendmaking.
Aldus besloten op [datum],

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat

Namens deze hoofdingenieur-directeur Rijkswaterstaat Oost-Nederland,

E. Slump

Dit document is een ontwerpbesluit.

Bijlage A Artikel I

Ontwerp-Projectbesluit KRW IJssel, maatregelen Buitenwaarden Welsum - Katerstede

1. Projectbesluit en projectgebied

Het projectbesluit KRW IJssel, maatregelen Buitenwaarden Welsum - Katerstede ziet toe op de uitvoering van de KRW-maatregelen binnen de Buitenwaarden Welsum - Katerstede, te weten het realiseren van een meestromende nevengeul (1,3 kilometer), het realiseren van een overstromingsvlakte (36.100 m2) en het realiseren van natuurvriendelijke oevers (1,65 kilometer).

Bijlage I bevat de geometrische informatie van het projectgebied waarop dit projectbesluit betrekking heeft.

1.1 Beschrijving KRW-maatregelen

Door de aanleg van de KRW-maatregelen zal de ligging, vorm, afmeting en inhoud van de rivier en de uiterwaard (het waterstaatswerk) wijzigen. Van de beschreven maatregelen zijn in de bijlagen II tot en met IV ontwerptekeningen en dwarsprofielen opgenomen.

1.1.1 Realiseren van een meestromende nevengeul

De te realiseren KRW-maatregel 'meestromende nevengeul' bestaat uit de aanleg van een nevengeul, een instroom- en uitstroomopening inclusief duikers, de aanleg van een zomerkade en het kruisen van het tichelspoor middels een duiker. Deze maatregel omvat de uitvoering van de volgende werkzaamheden:

- Aanleg van een nevengeul. Er wordt een tweezijdig aangetakte, meestromende nevengeul van ongeveer 1.300 meter aangelegd, die direct verbonden is met de rivier de IJssel.
- Aanleg van duikers. Zowel bij de instroom- als de uitstroomopening worden duikers geplaatst om scheepsgolven te dempen, de waterinstroom te reguleren en de bereikbaarheid van het nieuw ontstane eiland te waarborgen.
- Aanleg van zomerkades. Aan de rivierzijde zorgt een zomerkade ervoor dat het water langer in de rivier blijft, terwijl een zomerkade aan de dijkzijde voorkomt dat de uiterwaard te vroeg overstroomt.
- Aanleg van een duiker. Het aanwezige cultuurhistorische tichelspoor wordt behouden, door de nevengeul met een duiker onder dit object door te leiden.
- Aanleg van rivierhout. Er wordt op verschillende plaatsen rivierhout geplaatst en verankerd.

Daarnaast wordt langs de geul een beheerpad van vijf meter breed aangelegd.

1.1.2 Realiseren van natuurvriendelijke oevers

De te realiseren KRW-maatregel 'natuurvriendelijke oevers' bestaat uit de aanleg van ongeveer 1,65km aan natuurvriendelijke oevers, het plaatsen van rivierhout, het afgraven van de oevers, het verwijderen van geotextiel en stortsteen, het verlengen van de kribben en de aanleg van een struweel. Deze maatregel omvat de uitvoering van de volgende werkzaamheden:

- Aanleg van twee natuurvriendelijke oevers met een totale lengte van 1.650 meter, verdeeld over twee trajecten: tussen rkm 952 en 952,6 en tussen rkm 953 en 954,5.
- In de kribvakken van de natuurvriendelijke oevers wordt geotextiel en stortsteen verwijderd en daar waar nodig afgegraven.
- Kribben worden landinwaarts verlengd op locaties waar dat nodig is.
- Kribbakens worden daar waar nodig verplaatst.
- Aanplanten van struweel. Ter plaatste van de camping wordt een struweel versterkt door het aanplanten van eenstijlige meidoorn, sleedoorn, heggenroos, hondsroos en wegedoorn.
- Aanleg van rivierhout. Er wordt op verschillende plaatsen rivierhout geplaatst.

Daarnaast wordt langs de oever een beheerpad aangelegd.

De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de in bijlagen II tot en met IV weergegeven ontwerptekeningen en dwarsprofielen.

1.1.3 Realiseren van een overstromingsvlakte

De te realiseren KRW-maatregel 'overstromingsvlakte' van ongeveer 36000 vierkante meter bestaat de volgende werkzaamheden:

- Aanleg en vervangen afsluitbare duikers. Er worden twee afsluitbare duikers geplaatst en één vervangen.
- Rondom de duikers wordt stortsteen aangebracht om erosie te voorkomen.
- Aanleg van rivierhout. Er wordt op verschillende plaatsen rivierhout geplaatst.

De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de in bijlagen II tot en met IV weergegeven ontwerptekeningen en dwarsprofielen.

1.2 Maatvoering

In de bijlagen II, III en IV zijn de ontwerptekeningen en dwarsprofielen opgenomen op basis waarvan het project wordt uitgevoerd, inclusief de afmetingen. Desondanks is niet uit te sluiten dat in de uitvoering kleine afwijkingen ontstaan van de maatvoering zoals opgenomen in de bijlagen. Dit is inherent aan de aard van de werkzaamheden voorkomend uit de praktisch en noodzakelijke grofmazigheid van de uitvoeringswerkzaamheden en machines. Dit onder voorwaarde dat de op de ontwerptekening weergegeven grens van het projectgebied niet wordt overschreden.

2. Maatregelen ter voorkoming of beperking van nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving

Om de effecten van de KRW-maatregelen op de fysieke leefomgeving te voorkomen of te beperken worden (tijdelijke) maatregelen getroffen.

2.1 Soortenbescherming

Vanwege de specifieke zorgplicht die geldt voor beschermde soorten worden de volgende maatregelen getroffen om nadelige gevolgen zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken:
- Algemene broedvogels: Voor algemeen voorkomende broedvogels waarvan het nest gedurende broedperiode beschermd is worden mitigerende maatregelen getroffen:
  - Werkzaamheden worden buiten het broedseizoen uitgevoerd. Het broedseizoen loopt ongeveer van 15 maart tot 15 juli, maar kan afhankelijk van het weer en andere factoren verschuiven.
  - Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, worden geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt gemaakt en gehouden totdat de werkzaamheden zijn afgerond.
- Vleermuizen: negatieve effecten door verstoring door licht op verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied in de directe omgeving worden voorkomen door:
  - Te werken tussen zonsopgang en zonsondergang;
  - Indien dat niet mogelijk is dient directe lichtuitstraling op bomen, foerageergebied en rijvormige structuren die als vliegroute kunnen functioneren voorkomen te worden. Hierbij dient gebruik te worden gemaakt van vleermuisvriendelijke verlichting met bijvoorbeeld een neerwaarts gerichte, geconvergeerde lichtbundel, met behulp van armaturen of amberkleurige verlichting.
- Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de nog aanwezige vegetatie in het werkgebied kort gemaaid en/of gesnoeid. Hierdoor wordt het voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren minder aantrekkelijk om te verblijven in deze zone tijdens de werkzaamheden;
- De werkzaamheden worden rustig uitgevoerd en in één richting en/of van open water af. Op deze manier zijn dieren in de gelegenheid om te vluchten naar andere leefgebieden en worden ze niet het water ingejaagd zodat ze verdrinken;
- Bij vorst worden er geen werkzaamheden uitgevoerd in watergangen.

De hiervoor genoemde maatregelen worden voorafgaand aan de uitvoering verder uitgewerkt en vastgelegd in een ecologisch werkprotocol.

2.2 Recreatieve mogelijkheden

Aan de zuidkant van de maatregel, op de grens van het perceel van een particulier grondeigenaar en camping de Scherpenhof, neemt Rijkswaterstaat extra maatregelen om ongewenste recreanten vanaf de camping naar de natuurvriendelijke oever te ontmoedigen. Een gat in het aanwezige struweel wordt opgevuld met struweel en het hek aan de oever van de IJssel blijft staan. Ook wordt in de kribvakken rivierhout geplaatst om de ecologie te bevorderen en om recreatief gebruik van de nieuwe natuurvriendelijke oever doorbootjes en zwemmers te ontmoedigen.

2.3 Geohydrologie

Ter monitoring van de geohydrologische effecten worden twee peilbuizen geplaatst.

3. Tijdelijke maatregelen

3.1 Werkterreinen, werkwegen en een laad- / losinrichting

Om het project te kunnen realiseren worden de volgende tijdelijke maatregelen getroffen:
- Er wordt een overslaglocatie gerealiseerd voor het overslaan van materiaal dat per schip wordt aangevoerd naar materieel per as en vice versa;
- Er wordt ruimte gereserveerd voor een dagdepot;
- Er wordt een werkweg gerealiseerd voor de aan- en afvoer van materiaal en materieel.

De locaties van deze tijdelijke maatregelen zijn weergegeven in bijlage V.

4. Geïntegreerde omgevingsvergunning

Dit projectbesluit geldt als een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een waterstaatswerk in beheer bij het Rijk, voor zover de uitvoering van de in dit projectbesluit beschreven maatregelen op grond van artikel 6.17, eerste lid onder g, ten eerste en ten tweede alsmede artikel 6.17, eerste lid, onder c, van het Besluit activiteiten leefomgeving vergunningplichtig zijn.

5. Termijn niet vaststellen omgevingsplan of provinciaal projectbesluit of voorbereidingsbesluit

Vanaf het moment waarop het projectbesluit is vastgesteld tot 3 jaar na vaststelling van het projectbesluit dan wel eerder, als het project waarvoor het projectbesluit is vastgesteld eerder is gerealiseerd, worden in een omgevingsplan van de gemeente Olst-Wijhe en een projectbesluit of voorbereidingsbesluit van de provincie Overijssel geen regels gesteld die het uitvoeren van het project belemmeren. Als het project eerder dan 3 jaar na vaststelling van het projectbesluit is gerealiseerd wordt dit namens de Minister van Infrastructuur en Waterstaat door Rijkswaterstaat tegelijkertijd aan gemeente Olst-Wijhe en provincie Overijssel schriftelijk meegedeeld.

6. Bijlagen

De bijlagen zijn te vinden op de website Open overheid

I. Overzicht informatieobjecten

II. Maatregelen Buitenwaarden Welsum - Katerstede: Ontwerp – Maatregel overzicht - Eindsituatie

III. Maatregelen Buitenwaarden Welsum - Katerstede: Ontwerp – Maatregel NVO - Eindsituatie

IV. Maatregelen Buitenwaarden Welsum - Katerstede: Ontwerp – Dwarsprofielen

V. Kaart Tijdelijke maatregelen

Bijlage I Overzicht informatieobjecten

de Buitenwaarden Welsum - Katerstede	/join/id/regdata/mnre1130/2026/pb_KRW_VWelsumKaterstede-de/nld@2026-09-24

Besluit Motivering

1. Inleiding

Dit document bevat de motivering voor het projectbesluit met de bijbehorende bijlagen. Het document biedt een compleet overzicht van zowel het besluitvormingsproces rondom het project als het project zelf. Hoofdstuk 1 beschrijft de aanleiding van de opgave, een toelichting op het programma en een introductie op de KRW-maatregelen. Hoofdstuk 2 geeft het wettelijk kader weer. Hoofdstuk 3 beschrijft het omgevingsproces. Hoofdstuk 4 behandelt het project, het projectgebied en de te treffen KRW maatregelen. Hoofdstuk 5 bespreekt de impact op de fysieke leefomgeving. Hoofdstuk 6 gaat in op de verschillende belangen in het gebied en hoe deze worden beïnvloed en afgewogen. Hoofdstuk 7 behandelt de projectrealisatie. Hoofdstuk 8 behandelt de procedure van het projectbesluit en hoofdstuk 9 biedt een overzicht van de bijlagen die onderdeel zijn van deze Motivering en van de achtergronddocumenten die voor de onderbouwing van het projectbesluit zijn opgesteld.

1.1 Aanleiding en doel KRW

Schoon oppervlaktewater is van levensbelang voor mensen, dieren en planten. Rijkswaterstaat (hierna: RWS) werkt aan het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit van de Nederlandse rivieren. De maatregelen die RWS hiervoor neemt worden uitgevoerd om te voldoen aan de verplichtingen uit de Europese Kaderrichtlijn Water (hierna: KRW).

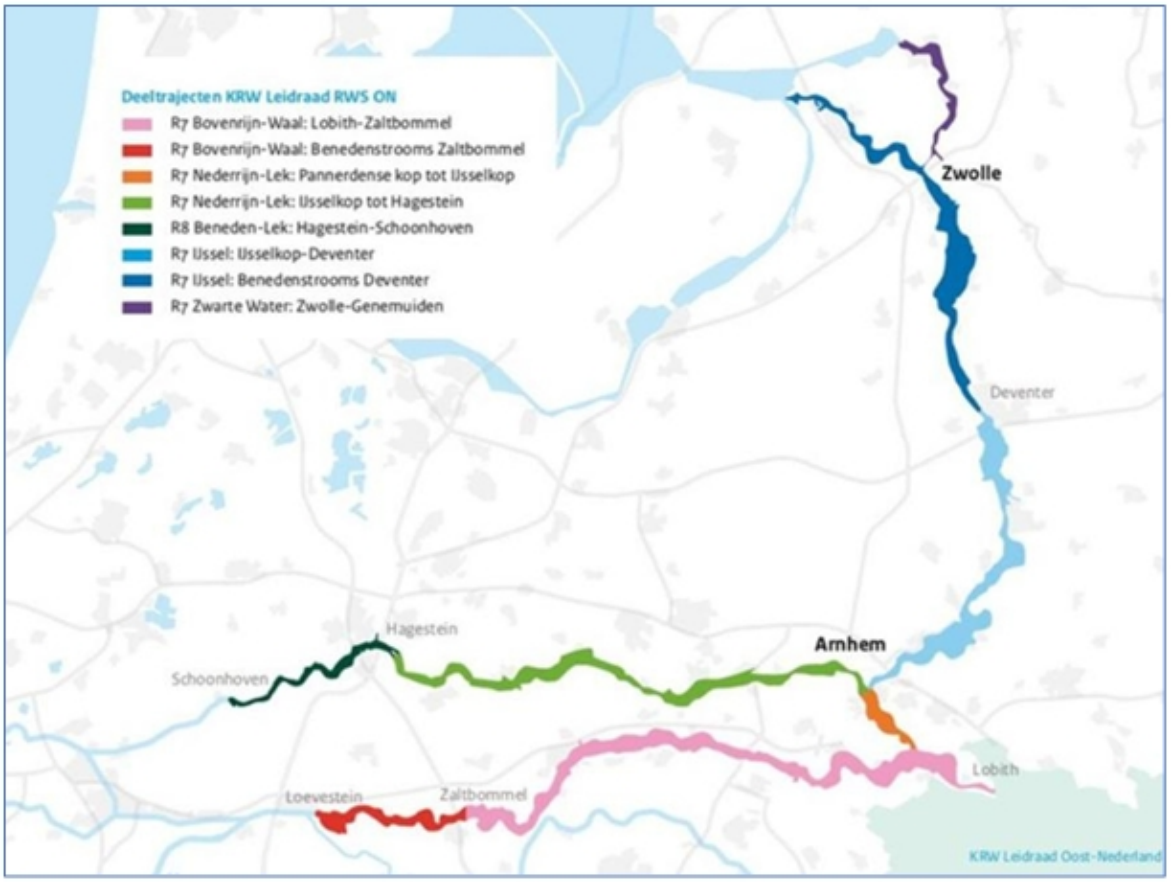
De KRW stelt dat de EU-landen de doelen moeten halen voor de chemische en ecologische waterkwaliteit van hun oppervlakte- en grondwaterlichamen. Het doel: een aanzienlijke verbetering van de waterkwaliteit in heel Europa, wat essentieel is voor zowel de natuur als de mens. De KRW verbiedt (tijdelijke) achteruitgang van de waterkwaliteit van deze waterlichamen. Uiterlijk in 2027 moeten de doelen voor schoon en gezond water zijn gehaald of moeten op zijn minst alle KRW-maatregelen zijn genomen om dit mogelijk te maken.

1.2 Programma KRW-ON

De KRW schrijft voor dat er stroomgebiedbeheerplannen (hierna: SGBP's) moeten worden opgesteld met de beschrijving van de watersystemen, doelen en maatregelen. Voor de Rijn, Maas, Schelde en Eems zijn de eerste SGBP's opgesteld in 2009; in 2015 en 2022 zijn deze geactualiseerd. De SGBP's zijn een wettelijke bijlage bij het Nationaal Waterprogramma 2022-2027. In deze SGBP's is op hoofdlijnen beschreven welke maatregelen de komende zes jaar worden uitgevoerd. Rijkswaterstaat (hierna: RWS), als waterbeheerder van de rijkswateren, is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de KRW voor de rijkswateren, waaronder het Nederlandse stroomgebied van de Rijn.

Binnen het Nederlandse stroomgebied van de Rijn zijn afzonderlijke waterlichamen vastgesteld, waaronder de IJssel, de Bovenrijn/Waal, de Nederrijn/Lek en de Oude Maas.

Een overzichtstekening van de waterlichamen is te vinden in figuur 1.

Figuur 1: Waterlichamen deeltrajecten van KRW Oost-Nederland.

Voor elk waterlichaam zijn ecologische waterkwaliteitsdoelen vastgesteld volgens de doelstellingen van de KRW. Vervolgens zijn maatregelen bepaald waarmee deze KRW-doelen bereikt moeten worden. De maatregelen zijn verdeeld over drie tranches (of planperioden). De eerste tranche (2009-2015) is afgerond en de maatregelen binnen de tweede tranche (2016-2021) zijn deels uitgevoerd. De resterende maatregelen van de tweede tranche voert RWS uit in samenhang met de maatregelen van de derde tranche (2022-2027). Om in deze laatste uitvoeringsperiode te komen tot realisatie van de KRW-maatregelen langs de IJssel, Waal, Nederrijn en Lek is het Programma Kaderrichtlijn Water Oost Nederland (hierna: KRW ON) opgesteld. Tot het Programma behoren ongeveer 50 maatregelen. Deze maatregelen zijn onderverdeeld in verschillende projecten. Het project in de Buitenwaarden Welsum – Katerstede is er daar één van.

Voorbeelden van te nemen maatregelen zijn:
- herstel van verbindingen om vissen ruim baan te geven;
- verbeteren van geleidelijke overgangen tussen water en land en tussen zoet en zout water;
- een betere uitwisseling tussen de hoofdstroom van de rivier en geulen in de uiterwaarden.

Door herinrichting van oevers, uiterwaarden en beekmondingen kunnen verdwenen leefgebieden van waterplanten en dieren in en langs de IJssel, de Waal, de Nederrijn en de Lek weer zoveel mogelijk worden teruggebracht.

Voor de uitvoering van deze KRW-maatregelen worden op grond van de Omgevingswet (ontwerp-) projectbesluiten opgesteld dan wel omgevingsvergunningen voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een waterstaatswerk in beheer bij het Rijk aangevraagd. Elk besluit omvat één of meer KRW-maatregelen. Maatregelen in eenzelfde uiterwaard zijn zoveel mogelijk in hetzelfde besluit of dezelfde vergunningaanvraag opgenomen.

1.3 Maatregelen ten behoeve van KRW IJssel, Buitenwaarden Welsum - Katerstede

De Buitenwaarden Welsum -Katerstede bevindt zich in het waterlichaam IJssel, op figuur 1 aangegeven als ‘R7 IJssel: Benedenstrooms – Deventer’. De ecologische kwaliteit van het waterlichaam IJssel en de manier waarop wordt beoogd deze kwaliteit te verbeteren, worden hieronder beschreven.

1.3.1 Ecologische toestand IJssel

Voor de IJssel zijn biologische kwaliteitsdoelen gesteld voor vis, macrofauna en overige waterflora. Uit de KRW-factsheet IJssel (van september 2025) blijkt dat de KRW-doelen voor de IJssel nog niet zijn bereikt. De KRW factsheets zijn online raadpleegbaar via www.waterkwaliteitsportaal.nl.In de KRW factsheet is de Ecologische Kwaliteitsratio (hierna: EKR) voor het waterlichaam IJssel opgenomen. Voor de EKR worden verschillende meetwaarden gecombineerd tot één getal en met een norm vergeleken.

Hieronder is de EKR in de categorie biologie opgenomen met een weergave van de huidige toestand en het een 'goed ecologisch potentieel' (hierna: GEP) van de IJssel, zie Tabel 1. Deze tabel is overgenomen uit de KRW-factsheet IJssel. Het GEP betreft het minimaal te behalen doel voor dat element. Uit de tabel volgt dat in 2025 het leefgebied van macrofauna (of ongewervelde waterdieren) en vissen ontoereikend en voor overige waterflora matig scoort.

Biologie	GEP	Toestand				Doelbereik 2027
		2009	2015	2021	2025	
Macrofauna (EKR)	>= 0.50	X				Redelijk zeker
Overige waterflora (EKR)	>= 0.50	X				Redelijk zeker
Vis (EKR)	>= 0.25	X	X		X	Redelijk zeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Tabel 1: EKR-scores per jaar voor de IJssel. Legenda: groen = goed, geel = matig, oranje = ontoereikend en rood = slecht. X = aanduiding dat het toestandsoordeel niet berekend is met Aquo-kit.

1.3.2 Maatregelen Buitenwaarden Welsum - Katerstede

Voor de periode 2022-2027 dienen er in het KRW-waterlichaam IJssel nog 10 kilometer oevers geoptimaliseerd te worden en nog diverse nevengeulen aangelegd, met een lengte van in totaal 17,915 km. Dit is opgenomen in het Stroomgebiedbeheerplan Rijn 2022 - 2027. De voornoemde factsheet is een nadere uitwerking van dit SGBP. Binnen KRW-ON zijn voor de uitvoering van deze opgave meerdere projecten in uitwerking, waaronder het project Buitenwaarden Welsum - Katerstede.

In de KRW-leidraad Oost-Nederland zijn de gidssoorten voor het riviertype R7 (IJssel, Nederrijn-Lek, Waal) en R8 (Oude Maas) benoemd, zie Tabel 2. Deze gidssoorten zijn representatief voor een soortgroep die op het riviertraject voor hoort te komen. De eisen die deze soorten stellen aan hun leefgebied zijn als leidraad genomen voor het ontwerp van KRW-maatregelen.

Water- en oeverplanten (waterplanten)		Macro-invertebraten (macrofauna)		Vissen	
gele plomp	R7, R8	Bataafse stroommossel	R7, R8	barbeel	R7
gewoon kransblad	R7	bolle stroommossel	R7, R8	bittervoorn	R7, R8
glanzig fonteinkruid	R7, R8	getijdeslakje	R8	bot	R8
krabbenscheer	R7, R8	groene glazenmaker	R7, R8	grote modderkruiper	R7, R8
mattenbies	R7, R8	kokerjuffer	R7, R8	kwabaal	R7
pijlkruid	R7, R8	rivierrombout	R7, R8	riviergrondel	R7, R8
riet	R7, R8	schoraas	R7, R8	rivierprik	R7, R8
slijkgroen	R7, R8	variabele waterjuffer	R7, R8	serpeling	R7
watergentiaan	R7	vierlijneendagsvlieg	R7, R8	sneep	R7
waterviolier	R7	zandslurfje	R7, R8	winde	R7, R8

Tabel 2: KRW-gidssoorten voor IJssel, Nerderrijn-Lek en Waal (R7) en Oude Maas (R8) (Leidraad KRW ON, Marijs et al. 2020).

Leefgebieden van deze soorten zijn:

- **Ondiep, stromend water** – één van de belangrijkste rivierleefgebieden voor veel (stroomminnende) riviersoorten. In tegenstelling tot de hoofdgeul is dit water ondiep (< 3m) en beschut tegen scheepsgolven. Dit type leefgebied wordt gecreëerd door de aanleg van nevengeulen of natuurvriendelijke oever.

- **Water verbonden met de rivier** – dit water is éénzijdig verbonden met de rivier, er is geen of nauwelijks stroming. Hier kunnen waterplanten ontstaan en komen vissen en macrofauna voor die in, op en tussen de water- en oeverplanten leven. Peilfluctuaties zijn beperkt en doorzicht tot de bodem is essentieel om waterplanten te laten ontwikkelen. Dit leefgebied ontstaat met de KRW maatregel 'strang' voor de R7-typen.
- **Geïsoleerde plas met kwel** – poelen en plassen die vrij zijn van overstroming en verstoring staan juist niet in verbinding met de rivier, maar bieden wel ruimte aan doelsoorten van het rivierengebied. De plassen zijn rijk begroeid. Waar gewenst kunnen deze plassen in de KRW systematiek opgevoerd worden als natuurvriendelijke oever.
- **Overstromingsvlakte** – dit zijn gebieden die bij hoge waterstanden meestromen met de rivier en vervolgens een tijdje onder water staan. Deze gebieden dienen in het voorjaar als paai- en opgroeigebied voor vis. De KRW-maatregel uiterwaardverlaging biedt ruimte voor dit leefgebied.
- **Beekmonding** – beekmondingen zijn de schakel tussen de rivieren en regionale watersystemen en vormen belangrijke knooppunten in de uitwisseling van soorten. Het water in de beekmondingen is over het algemeen van een andere kwaliteit dan van de rivier. Daarom heeft het de voorkeur dit water zo lang mogelijk gescheiden te houden.

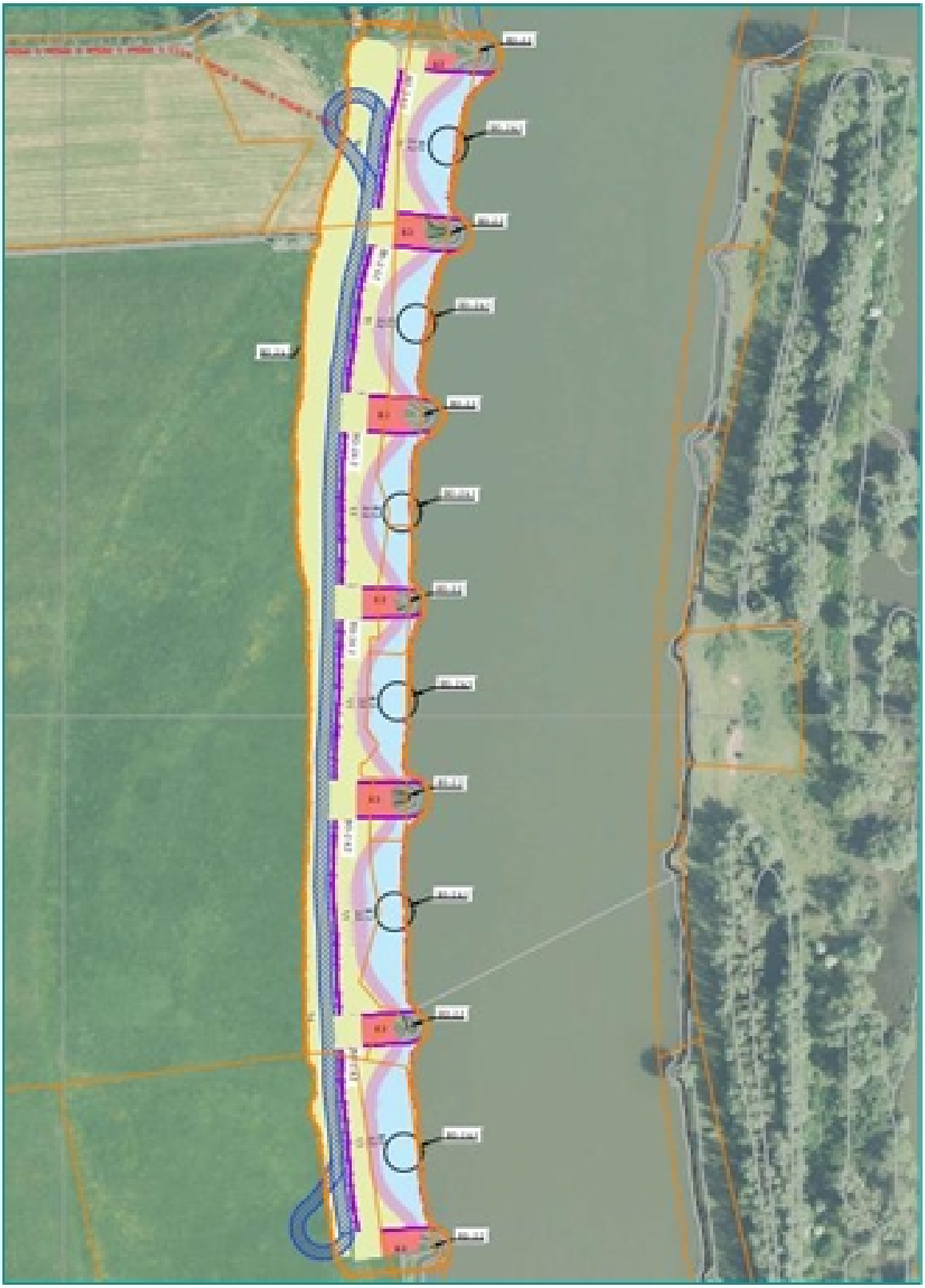
Per uiterwaard is beschouwd welk van deze leefgebieden/maatregelen wenselijk en ruimtelijk inpasbaar zijn.

Om invulling te geven aan de doelen van de KRW voor de IJssel worden voor het project Buitenwaarden Welsum - Katerstede over een lengte van 1,65 km natuurvriendelijke oevers (hierna: NVO) gerealiseerd, wordt over een lengte van 1,3 km een nevengeul gerealiseerd en wordt een overstromingsvlakte van 36.100 m^2 gerealiseerd. In Figuur 2 en Figuur 3 is de locatie weergegeven waar deze maatregelen gerealiseerd zullen worden en waar ook dit projectbesluit betrekking op heeft. De voorgenomen maatregelen in de Buitenwaarden Welsum – Katerstede voorzien in:

- De aanleg van een meestromende nevengeul met een lengte van ongeveer 1.300 meter, waarmee ondiep en stromend water wordt gecreëerd als geschikt leefgebied voor stroomminnende soorten. De nieuw aan te leggen geul kruist het cultuurhistorisch waardevolle tichelspoor via een duiker, waardoor het spoor behouden blijft.
- Daarnaast wordt ongeveer 1.650 meter aan natuurvriendelijke oevers gerealiseerd door het verwijderen van stortsteen en het aanleggen van flauwe taluds, met als doel de biodiversiteit te vergroten. In de geul en langs de oevers wordt rivierhout geplaatst ter bevordering van de ecologische structuur en om recreatief gebruik van de oevers te ontmoedigen. Het bestaande struweel wordt versterkt om ongewenste toegang tot de oevers verder te beperken. Voor onderhoud en monitoring wordt een beheerpad van vijf meter breed aangelegd. Verder worden kribben waar nodig landinwaarts verlengd. Tot slot worden kribbakens waar nodig verplaatst of aangepast.
- Verder wordt rondom plas Katerstede een overstromingsvlakte van ongeveer 36.100 m^2 ingericht, door de plaatsing van drie afsluitbare duikers. Hierdoor kan het gebied bij hoogwater meestromen en wordt verdroging van het aanwezige ooibos voorkomen. Daarnaast wordt op verschillende locaties zomerkades aangelegd, die fungeren als verhoogde oeverwallen.
  In hoofdstuk 4 worden de voorgenomen maatregelen nader toegelicht.

Figuur 2: Maatregelen Geul, natuurvriendelijke oevers en overstromingsvlakte in Buitenwaarden Welsum – Katerstede. Voor een gedetailleerder beeld zie de ontwerptekening in bijlage 1.

Figuur 3: Maatregel zuidelijke natuurvriendelijke oevers in Buitenwaarden Welsum – Katerstede. Voor een gedetailleerder beeld zie de ontwerptekening in bijlage 1.

2. Wettelijk kader

2.1 Vaststelling projectbesluit

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat (hierna: de Minister) stelt op grond van artikel 5.44, eerste lid van de Omgevingswet (hierna: Ow), het projectbesluit vast. Het projectbesluit is een instrument van de Minister voor het toestaan van projecten in de fysieke leefomgeving van nationaal belang. Met het realiseren van een KRW-maatregel binnen de Buitenwaarden Welsum-Katerstede is een nationaal en zelfs een Europees belang gemoeid. Het projectbesluit is daarom voor de realisatie van deze maatregel te beschouwen als een doeltreffend en doelmatig instrument waarvan de minister gebruik kan maken.

Volgens artikel 5.44, eerste lid, Ow stelt de Minister een projectbesluit vast in overeenstemming met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Deze overeenstemming is voor dit project echter niet vereist, omdat het gaat om een project gericht op het verbeteren van de waterkwaliteit (zoals volgt uit artikel 5.44, tweede lid, Ow in samenhang met 10.3, aanhef, onder b, van de Omgevingsregeling).

Relatie tot het omgevingsplan

Volgens artikel 5.52 Ow wijzigt het projectbesluit het omgevingsplan met regels die nodig zijn voor het uitvoeren en in werking hebben of in stand houden van het project. Bij de inwerkingtreding van de Ow hebben (veel) gemeenten echter nog geen omgevingsplan vastgesteld volgens de regels van de Ow. In het overgangsrecht van de Ow is daarom opgenomen dat een tijdelijk deel van het omgevingsplan ontstaat. Dit tijdelijke deel bestaat onder meer uit de bestemmingsplannen die golden direct voor de inwerkingtreding van de Ow. Gemeenten hebben tot eind 2031 de tijd om het tijdelijk deel van het omgevingsplan in lijn met de Ow om te zetten naar een nieuw deel. In deze overgangsfase wijzigt het projectbesluit het omgevingsplan niet. Dit volgt uit artikel 22.16, eerste lid, Ow. Voor zover het projectbesluit in strijd is met een omgevingsplan, geldt het projectbesluit op grond van artikel 22.16, eerste lid, Ow van rechtswege (automatisch) als een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (hierna: BOPA).

In hoofdstuk 5, specifiek paragraaf 5.6, wordt beschreven dat (de uitvoering van) de KRW-maatregelen in het projectbesluit niet strijdig zijn met het omgevingsplan van de gemeente Olst-Wijhe. Het projectbesluit geldt daarom ook niet als omgevingsvergunning voor een BOPA.

Instructieregels

In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan regels over omgevingswaarden, instructieregels die voor een gemeente gelden bij het vaststellen van een omgevingsplan, beoordelingsregels die voor het bevoegd gezag aangeven waaraan een ingediende aanvraag om een omgevingsvergunning moet worden getoetst en regels voor monitoring.

Artikel 9.1, tweede lid, van het Bkl geeft aan welke instructieregels, die voor de gemeente gelden bij het vaststellen van een omgevingsplan, ook van toepassing zijn als de minister een projectbesluit vaststelt dat het omgevingsplan wijzigt. Daarnaast kunnen instructieregels over werelderfgoed (artikel 9.2 Bkl) en Natuurnetwerk Nederland van toepassing zijn (artikel 9.3 Bkl). Voor dit projectbesluit is alleen de instructieregel van artikel 9.3 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van toepassing, omdat er in het projectgebied geen sprake is van werelderfgoed.

De instructieregel uit artikel 9.3 van het Besluit kwaliteiten leefomgeving luidt dat het projectbesluit niet is toegestaan, indien het project binnen het Natuurnetwerk Nederland ligt en nadelige gevolgen kan hebben voor de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk, tenzij verzekerd is dat deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven. In hoofdstuk 5 zijn de resultaten van een effectbeoordelingen beschreven die betrekking heeft op voornoemd thema.

2.2 Mer-beoordeling

Voorafgaand aan het vaststellen van het projectbesluit moet worden beoordeeld of het de uitvoering van een project betreft waarvoor een milieueffectrapport (MER) of een mer-beoordeling moet worden gemaakt. De activiteiten waarin het projectbesluit voorziet zijn als project volgens bijlage V van het Omgevingsbesluit niet MER- of mer-beoordelingsplichtig.

3. Omgevingsproces

In het proces om te komen tot het projectbesluit zijn belanghebbenden en belangstellenden intensief betrokken. Via verschillende kanalen is mondeling en schriftelijk aandacht besteed aan het tijdig en doelmatig verstrekken en verkrijgen van informatie aan/van belanghebbenden en belangstellenden.

3.1 Kennisgeving voornemen en participatie

Volgens de Ow start de projectprocedure om te komen tot het vaststellen van een projectbesluit met het bekendmaken van een kennisgeving voornemen en een kennisgeving participatie. De kennisgeving voornemen volgt uit artikel 5.47, eerste lid van de Ow. De kennisgeving participatie volgt uit artikel 5.47, vierde lid van de Ow.

De kennisgeving voor de maatregelen in de Buitenwaarden Welsum - Katerstede ging over een mogelijke oplossingsrichting. Met deze kennisgeving werd iedereen geïnformeerd en uitgenodigd mee te denken over de verkenning van oplossingsrichtingen. De kennisgeving voornemen en participatie voor de maatregel Buitenwaarden Welsum-Katerstede is gepubliceerd op 29 september 2023 in de Staatscourant (nr. 26890) en te raadplegen via officielebekendmakingen.nl.

In totaal zijn op de kennisgeving voornemen en participatie twee reacties binnengekomen, afkomstig van een nutsbedrijf en een stichting. Deze reacties bestonden uit vragen over raakvlakken met de aanwezige ondergrondse leiding en een informatiebehoefte over het ontwerp. Namens de Minister zijn schriftelijk en gedeeltelijk mondeling toelichtingen gegeven op deze ontvangen reacties. In de reacties zijn geen alternatieven voorgedragen en deze hebben dan ook niet geleid tot ontwerpaanpassingen of aanpassingen in het proces. Zoals in de kennisgeving is aangegeven, wordt voor dit project geen voorkeursbeslissing genomen als bedoeld in artikel 5.49 van de Ow.

3.2 Participatieproces

Het participatietraject voor de maatregel Buitenwaarden Welsum – Katerstede is gestart met het opstellen van een stakeholderanalyse bij de start van de planuitwerking van KRW-maatregelen langs de IJssel. Hierin is bepaald wie de belanghebbenden zijn, welke belangen er spelen en hoe de verschillende belanghebbenden kunnen worden betrokken. Na de start van en gedurende de planuitwerking zijn persoonlijke gesprekken gevoerd met de verschillende belanghebbenden en belangstellenden. Tijdens deze gesprekken zijn het programma KRW-ON en de betreffende KRW-maatregelen toegelicht. Vragen en belangen zijn daarnaast actief opgehaald door belanghebbenden en belangstellenden te vragen om hun mening en beeld over de KRW-maatregel en ideeën in te brengen. De gesprekken zijn vastgelegd in verslagen.

Tijdens het ontwerpproces zijn twee publieksbijeenkomsten georganiseerd. Hierin zijn belanghebbenden zoals de gemeente Olst-Wijhe, de provincie Overijssel, grondeigenaren, pachters, waterschap Vallei en Veluwe, lokale belangenverenigingen en overige belangstellenden uitgenodigd om mee te denken over het ontwerp. De eerste publieksbijeenkomst is op 10-12-2024 gehouden om het programma KRW-ON, het schetsontwerp en het vervolgproces toe te lichten aan de belanghebbenden, en om hierover met hen in gesprek te gaan. Uit deze gesprekken zijn wensen en eisen opgehaald, waarna deze zijn beoordeeld (wel of niet gehonoreerd, zie ook paragraaf 3.3) en bij honorering zijn verwerkt in het verdere ontwerpproces. Vervolgens zijn conditionerende (veld)onderzoeken uitgevoerd om op basis hiervan het ontwerp verder uit te detailleren en inzicht te krijgen in de effecten van het ontwerp. Hierna is een volgende ronde van gesprekken met belanghebbenden gevoerd om wensen op te halen en te valideren en is het resultaat gedeeld in een publieksbijeenkomst op 8-7-2025. Na de publieksbijeenkomst is nog een gespreksronde met belanghebbenden gevoerd. Het eindresultaat van dit ontwerpproces heeft geleid tot het in dit projectbesluit uitgewerkte ontwerp. Dit ontwerp is vervolgens teruggekoppeld aan de grondeigenaren.

Uit overleg met Defensie is gebleken dat Defensie voornemens is om werkzaamheden uit te voeren bij de aanlegplaatsen op het Defensieterrein ten zuiden van de instroomopening. Het gaat om het verbreden van een pad, het verlengen van de veerstoep en het aanbrengen van breuksteen met colloïdaal beton. Als de ontwerpen naast elkaar worden gelegd is te zien dat het breuksteen van de defensieuitbreiding en van de instroomopening op elkaar aansluit. In het DO/UO zal door de aannemer afgestemd moeten worden met Defensie/Rijksvastgoedbedrijf om de ontwerpen op elkaar aan te laten sluiten.

Informatiekanalen

De (bredere) omgeving is en wordt verder geïnformeerd via diverse media, zoals:
- Projectinformatie op www.samenwerkenaanriviernatuur.nl;
- De centrale publieksinformatielijn van Rijkswaterstaat 0800-8002 voor vragen, klachten en meldingen;
- Persberichten.

3.3 Wensen belanghebbenden

De noodzaak van de KRW-maatregelen raakt per definitie andere belangen. In het participatieproces zijn de belangen van verschillende belanghebbende (zie hierboven) opgehaald en verkend. In het proces met de belanghebbenden zijn wensen voor het ontwerp opgehaald. De ingebrachte wensen en aandachtspunten

zijn beoordeeld via een honoreringsproces. Het uitgangspunt is recht te doen aan de verschillende belangen door deze indien mogelijk in het ontwerp te verwerken. Als dit niet mogelijk blijkt, kan RWS onderbouwd de afweging maken het (nationale) KRW-belang voorrang te geven boven het particuliere en/of lokale belang. Een aantal wensen zijn opgenomen in het ontwerp (gehonoreerd), voor een aantal was dat om verschillende redenen niet mogelijk. Aan de belanghebbenden is gecommuniceerd of en hoe aan hun wensen gehoor is gegeven. In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de voornaamste wensen die wel en niet gehonoreerd zijn.

3.3.1 Gehonoreerde wensen

Door de inbreng van belanghebbenden is het vergunningenontwerp op de volgende punten gewijzigd ten opzichte van het schetsontwerp of hebben de punten het ontwerpproces beïnvloedt:

- In het ontwerptraject zijn drie geulvarianten overwogen. De eerste twee varianten lagen vlak langs de primaire kering. De derde variant lag verder van de kering en had een kleiner doelbereik dan de eerste twee. De eerste twee varianten leidde bij waterschap Vallei en Veluwe en omwonenden tot zorgen over negatieve effecten van de meestromende geul op de stabiliteit van de IJsseldijk en kwelwater binnendijks. Uit onderzoeken bleek dat de zorgen deels terecht waren. De resultaten van de conditionerende onderzoeken lieten zien dat de meestromende geul effect heeft op ecologie en grondwater. Deze effecten zijn alleen te mitigeren met (kostbare) mitigerende maatregelen. Op basis hiervan heeft Rijkswaterstaat besloten om het tracé voor de meestromende geul aan te passen, zodat deze verder van de dijk komt te liggen. Door deze aanpassing zijn er geen extra maatregelen nodig die voorkomen dat de geul een negatief effect heeft op grondwaterstromen en ecologie. De eerder benoemde zorgen en resultaten van de onderzoeken zijn meegenomen in de ontwerpafweging. Uiteindelijk is besloten dat de zorgen van waterschap Vallei en Veluwe en omwonenden en de onderzoeksresultaten zwaarder wogen dan het doelbereik, waardoor er voor de derde en hier voorliggende variant is gekozen.
- Bij de start van het ontwerpproces is de Staat (Rijksvastgoedbedrijf) betrokken geweest. Zij hebben aangegeven dat de KRW-maatregel buitenwaarden Welsum - Katerstede het defensieterrein en de toegang hiervan niet mogen raken. Ook hebben zij aangegeven dat de maatregel activiteiten van defensie niet mag hinderen. Als gevolg van deze gesprekken is het ontwerp van de geul aangepast. Deze doorkruist het defensieterrein niet meer en bevindt zich nu volledig stroomafwaarts van het defensieterrein. Hierdoor heeft de KRW-maatregel geen raakvlak meer met de Defensieweg, het defensieterrein en activiteiten van defensie. Daarnaast zal er in de uitvoeringsfase afstemming met defensie zijn over de aansluiting van het breuksteen van de instroomopening en de breuksteen van de aanlegplaats die zij van plan zijn om te realiseren.
- Met het behoud van de Defensieweg blijft ook het meidoornstruweel aan beide zijden van de Defensieweg behouden. Dit zijn resten van de Ijssellinie. Verder wordt ook het Tichelspoor behouden, door middel van een duiker. Hiermee blijven beide cultuurhistorisch waardevolle objecten in de uiterwaard behouden.
- In de uiterwaard liggen visplaatsen langs de Ijssel, waarvan één via de Defensieweg ook bereikbaar en bruikbaar is voor mindervalide vissers. In het ontwerpproces is afstemming geweest met Sportvisserij Oost-Nederland en lokale visverenigingen. Hun wensen om deze visplaatsen (bereikbaar) te behouden zijn gehonoreerd. In overleg worden sommige kribben die als visplaats worden gebruikt wel natuurvriendelijk gemaakt. Doordat hier geen rivierhout wordt geplaatst, heeft dit geen negatief effect op de (sport)visserij.

3.3.2 Wensen die niet gehonoreerd zijn

De volgende wensen van belanghebbenden hebben geen plek gekregen in het vergunningenontwerp:

- Als reactie op de terugkoppeling van het schetsontwerp is via de feedbackformulieren bij de publiekssessie vanuit meerdere belangstellenden de wens geuit om wandelpaden toe te voegen aan het ontwerp. Vanuit GROW (combinatie van bureaus die de maatregelen voorbereiden) zijn de (on)mogelijkheden hierover gecommuniceerd. Aan de belanghebbenden is gecommuniceerd dat Rijkswaterstaat niets verandert aan het looprecht en de wandelmogelijkheden in de Buitenwaarden Welsum - Katerstede. Dit betekent dat de wandelmogelijkheden die er nu zijn waar mogelijk blijven. Daarnaast betekent dit dat ook dat er geen extra wandelmogelijkheden en/of wandelpaden worden gerealiseerd door Rijkswaterstaat.

4. Inhoud projectbesluit

4.1 Het projectgebied

Het projectgebied is het gebied waar het projectbesluit betrekking op heeft. Onder het projectgebied vallen de volgende onderdelen:

- Het gebied waarbinnen de aanleg en het toekomstig beheer en onderhoud van de KRW maatregelen zal plaatsvinden. De maatregelen zelf zijn opgenomen in het Regelingendeel van het projectbesluit,

hoofdstuk 1. Door de aanleg van de KRW-maatregelen zal de ligging, vorm, afmeting en inhoud van de rivier en de uiterwaard (het zogeheten waterstaatswerk) wijzigen. Het projectgebied omvat in ieder geval het gewijzigde waterstaatswerk in beheer van het Rijk. Onderdelen van het waterstaatswerk zijn bijvoorbeeld:

- Vlak van vrije ruimte: dat is het gebied waarbinnen de rivierdynamiek de ruimte heeft om via erosie en sedimentatie invloed uit te oefenen op de vormgeving van de oevers van het waterstaatswerk.
- Beheerstroken: dat is het gebied dat aansluit op het waterstaatswerk en nodig is voor het kunnen uitvoeren van beheer en onderhoud.
- Kunstwerken of objecten zoals steenbestorting, kribwortels en in- en uitlaatwerken.
  Na het onherroepelijk worden van het projectbesluit zal het gewijzigde waterstaatswerk met haar ligging, vorm, afmeting en constructie opgenomen worden in de legger rijkswaterstaatswerken. Rijkswaterstaat zal als beheerder vervolgens op basis van deze legger het beheer en onderhoud uitvoeren. Zie ook paragraaf 7.3.

- De tijdelijke dan wel permanente maatregel(en) ter voorkoming, beperking of compensatie van nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving. Zie voor een beschrijving van deze maatregelen het Regelingendeel, hoofdstuk 2. Permanente maatregelen zijn niet altijd onderdeel van het waterstaatswerk dat in beheer is van het Rijk.
- Het gebied dat in de tijdelijke situatie nodig is om de realisatie van de KRW-maatregelen mogelijk te maken (uitvoering). Hieronder vallen bijvoorbeeld werkwegen of overslaglocaties. Zie voor een beschrijving van deze maatregelen het Regelingendeel, hoofdstuk 3 en paragraaf 7.2 van deze motivering voor de toelichting op de tijdelijke maatregelen.

4.2 Beschrijving project KRW IJssel, maatregelen Buitenwaarden Welsum - Katerstede

4.2.1 Huidige situatie

De Buitenwaarden Welsum-Katerstede liggen aan de westzijde van de IJssel, in de gemeente Olst-Wijhe, ten noorden van Terwolde. Het gebied strekt zich uit vanaf het zuiden van Welsum langs Welsumerveld tot aan recreatiepark Scherpenhof. De grenzen worden gevormd door de IJsseldijk in het westen en plas Katerstede in het noorden, een voormalige kleiput. Langs de rivier bevindt zich een militair oefenterrein (Olst-Welsum), en in het zuiden ligt recreatiepark en jachthaven Scherpenhof.

In het noorden is bij plas Katerstede een KRW-geul aangelegd, met een inlaatconstructie die de zuidelijke en noordelijke plas verbindt, en is er een open verbinding met de IJssel. De IJsseldijk is een primaire waterkering onder beheer van waterschap Vallei en Veluwe, en maakt deel uit van regionale fiets- en wandelnetwerken. In het noordelijke deel van de uiterwaard bevindt zich waterrijk gebied, ontstaan uit kleiputten, omringd door bomen. Ten zuiden van rkm 955,0 tot rkm 954,5 ligt een moerasbos in een voormalige afgraving, die een laagdynamische verbinding met de IJssel vormt. Verder naar het zuiden steekt de oeverwal de uiterwaard in, herkenbaar aan grote, onregelmatige percelen omgeven door houtwallen en hagen. Een weg doorsnijdt het gebied naar militaire werken, begeleid door meidoornhagen en opstelplekken voor voertuigen. Opvallend zijn een rechthoekige plas en het groen dat het oude spoorlijntje van de steenfabriek volgt. Open graslanden en sloten kenmerken het lagere deel langs de IJssel.

Het deelgebied Buitenwaarden Welsum - Katerstede is in zijn geheel onderdeel van het Natura 2000 gebied Rijntakken, deelgebied Uiterwaarden IJssel. Binnen de Buitenwaarden Welsum - Katerstede is Natura 2000-gebied van de Vogelrichtlijn en de combinatie van Vogel- en Habitatrichtlijn aanwezig. De gebieden ten noorden, zuiden en oosten van de uiterwaard zijn ook onderdeel van Natura 2000-gebied Rijntakken. Het gebied ten noorden, zuiden en zuidoosten van Buitenwaarden Welsum - Katerstede zijn gedeeltelijk aangewezen als zowel Vogel- als Habitatrichtlijngebied. Het gebied ten oosten van Buitenwaarden Welsum - Katerstede is aangewezen als Vogelrichtlijngebied. De gronden in de Buitenwaarden Welsum - Katerstede hebben verschillende natuurbeheertypen, welke voornamelijk verband houden met rivier- en waternatuur.

4.2.2 Toekomstige situatie

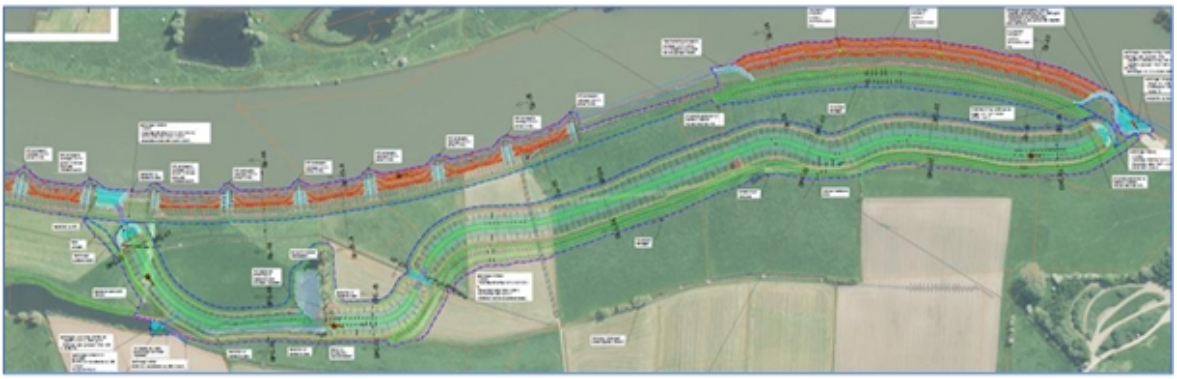
Om de ecologische kwaliteit van de IJssel te verbeteren en een bijdrage te leveren aan de KRW-opgave zijn in de Buitenwaarden Welsum - Katerstede de volgende maatregelen uitgewerkt:

- Natuurvriendelijke oevers;
- Een meestromende nevengeul;
- Een overstromingsvlakte.

De hierboven benoemde maatregelen worden in de volgende alinea's per stuk besproken.

Meestromende nevengeul

Het doel van het realiseren van een meestromende nevengeul is het creëren van stromend water verbonden met de rivier, zonder scheepvaarteffecten van het type leefgebied 'water verbonden met de rivier'. Zie voor uitleg over de leefgebieden paragraaf 1.3.2 van deze motivering. De meestromende geul dient leefomstandigheden en bij voorkeur voorplantingshabitat te creëren voor de volgende gidssoorten: serpeling, sneep, rivierprik, winde, slijkgroen, Bataafse stroommossel, kokerjuffer, schoraas, rivierrombout en zandslurfje. In Figuur 4 hieronder is een overzichtstekening opgenomen van de te maatregel.

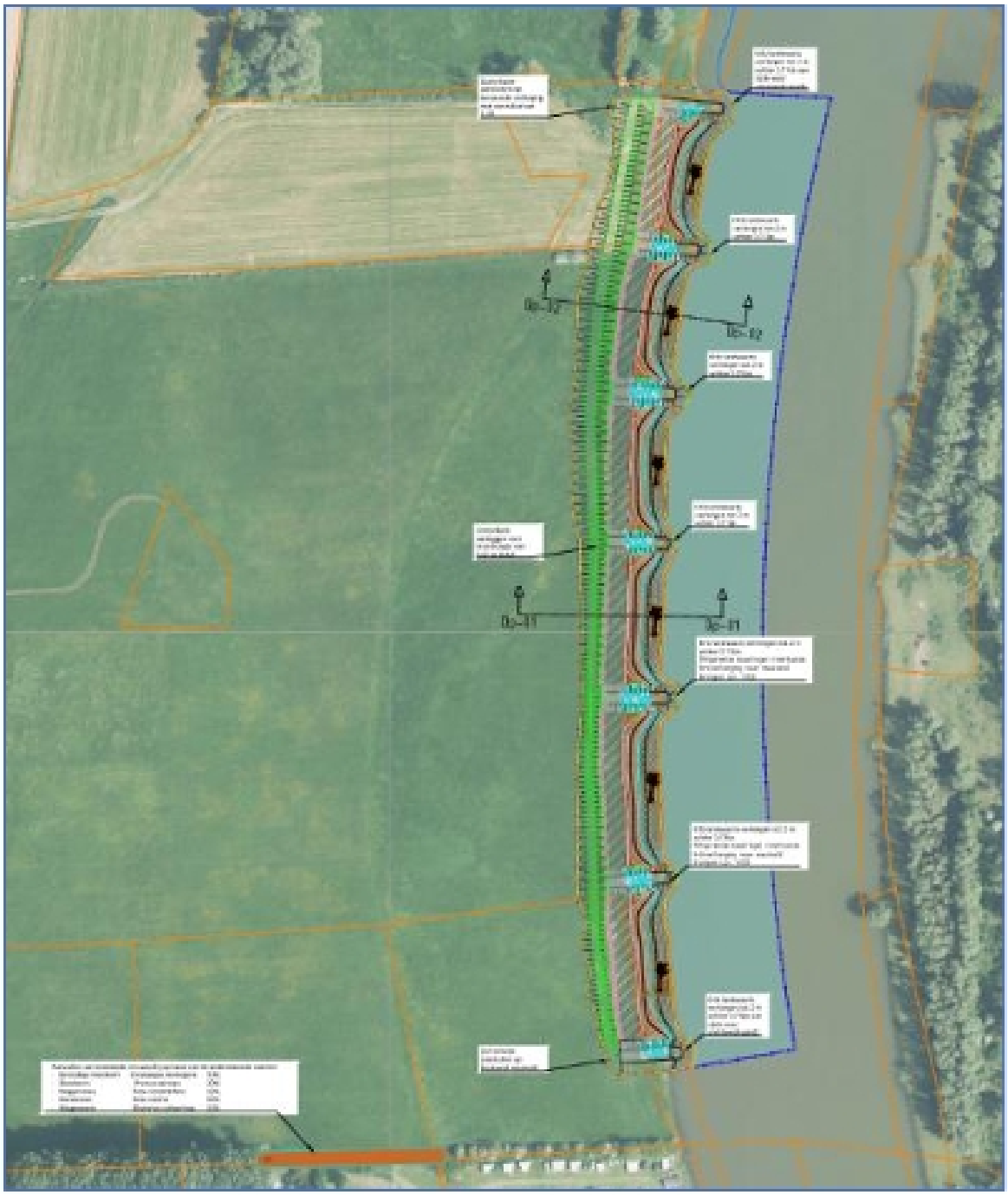
Figuur 4: Overzicht maatregelen Buitenwaarden Welsum – Katerstede. Voor een grotere versie van de tekening zie de ontwerptekeningen in bijlage 1.

De meestromende nevengeul heeft een lengte van 1.300 m. Zowel de instroomopening als de uitstroomopening zijn voorzien van duikers om de werking van scheepsgolven te dempen, de instroom te reguleren en om de bereikbaarheid van het eiland, dat de realisatie van de geul creëert, te garanderen. Om rivierkundige effecten te mitigeren is er aan de rivierkant een zomerkade ingetekend die ervoor zorgt dat water langer in de rivier blijft. Deze kade wordt onderdeel van de legger van RWS. Ook aan de dijkkant van de geul ligt een zomerkade om te voorkomen dat de uiterwaard eerder gaat inunderen. In de uiterwaard is een tichelspoor aanwezig, dit is een cultuurhistorisch object. Dit object wordt bewaard door de geul hier met een duiker onder door te laten gaan. De geul takt aan op een bestaande watergang en buigt daarna af richting de IJssel.

Natuurvriendelijke oevers

Het doel van het realiseren van natuurvriendelijke oevers en het plaatsen van rivierhout is het creëren van habitat voor hoofdzakelijk de rheofiele (stroomminnende) soorten in de IJssel. Het type leefgebied wat hier wordt gecreëerd is dus 'ondiep, stromend water'. Vissoorten die van stroming houden zijn de winde, serpeling, kopvoorn en barbeel. Het doel van rivierhout is om variatie in substraat, diepte, structuur en stroming te creëren. Deze variatie is belangrijk als leef-en schuilplaats voor macrofauna en (jonge) vis. Daarnaast kan het hout werken als golfdemper voor scheepsgolven en daarmee de oever beschermen tegen snelle afkalving.

De NVO's hebben een totale lengte van 1.650 meter. Er worden twee trajecten NVO's aangelegd: tussen rkm 952 en 952,6 en tussen rkm 953 en 954,5. Naast een traject NVO's parallel aan het noordelijk gedeelte van de te realiseren geul, weergeven op Figuur 4, wordt een traject gerealiseerd in het zuiden van de Buitenwaarden Welsum - Katerstede. Dit traject is weergeven in Figuur 5.

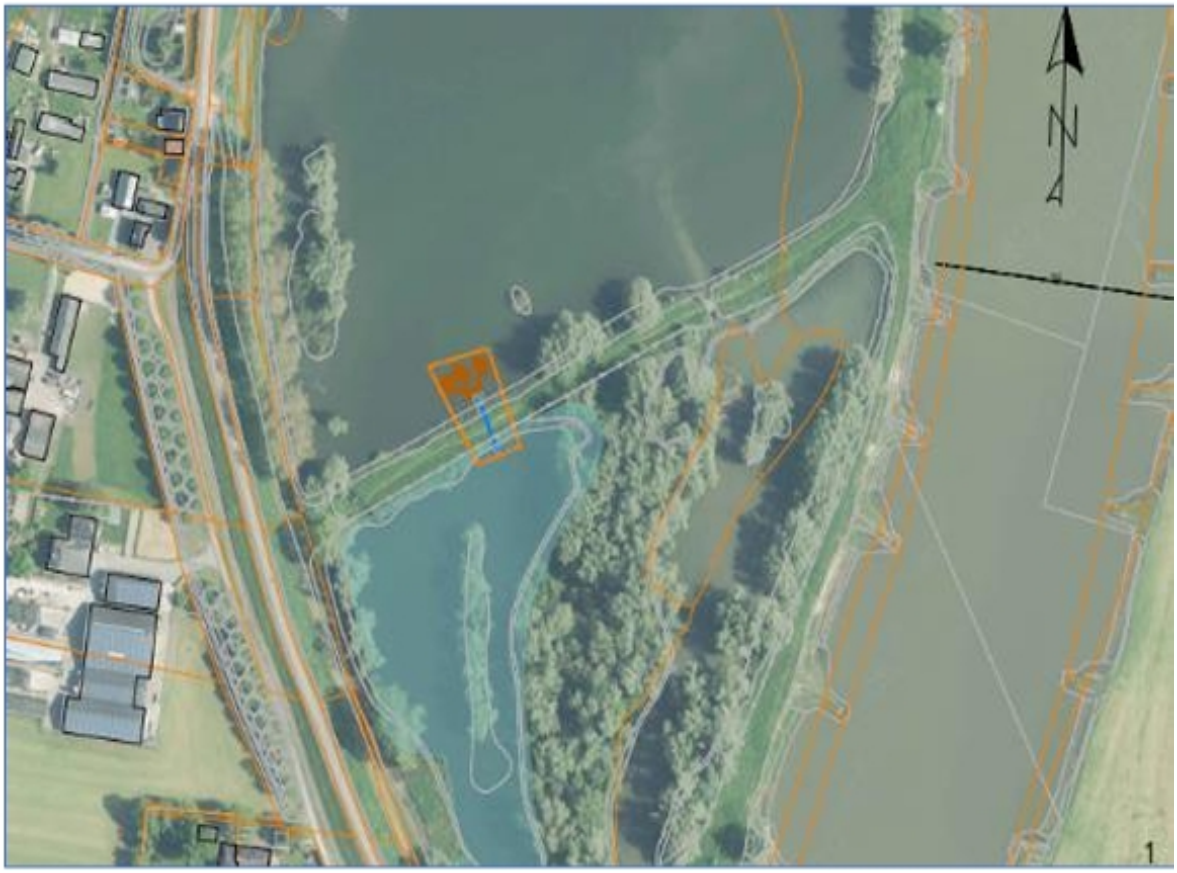

Figuur 5: Maatregel zuidelijke natuurvriendelijke oevers in Buitenwaarden Welsum – Katerstede. Voor een grotere versie van de tekening zie bijlage 1. Voor een grotere versie van de tekening zie de ontwerptekeningen bijlage 1.

Overstromingsvlakte

De bestaande watergang wordt gebruikt om het water vanuit de geul door te laten stromen naar de plassen rondom het ooibos. Om dit gecontroleerd te doen, wordt op drie plekken in de bestaande watergang een (nieuwe) dam met afsluitbare duiker gerealiseerd. Voor de exacte locaties zie Figuur 5 en Figuur 6. Doordat de plassen rondom het ooibos extra water krijgen en in verbinding komen te staan met de IJssel, gaan deze functioneren als overstromingsvlakte. Hierdoor is de plas beter bereikbaar voor verschillende vissoorten. Door de duikers komen deze in rechtstreekse verbinding te staan met de IJssel, waarvoor vissen bij lagere waterstanden kunnen 'ontsnappen' voordat de vlakte droog komt te staan zoals nu het geval is. Deze overstromingsvlakte is van belang als paai- en opgroeigebied voor vissen. Daarnaast zorgt de overstromingsvlakte ervoor dat er meer water stroomt naar de plassen rondom het ooibos waardoor

dit minder snel verdroogt en een kwaliteitsimpuls krijgt. De totale overstromingsvlakte heeft een oppervlak van 36.100 m2.

Figuur 6: Noordelijk deel van de overstromingsvlakte inclusief duiker met rivierhout.

5. Het project en de kwaliteit van de fysieke leefomgeving

5.1 Inleiding

De effecten op de fysieke leefomgeving voor zowel de uitvoerings- als gebruiksfase worden in dit hoofdstuk voor diverse omgevingsaspecten in beeld gebracht en/of afgewogen. In dit hoofdstuk volgt de toetsing aan relevante wet- en regelgeving en beleidsdocumenten. In algemene zin geldt dat het project bijdraagt aan het beschermen en verbeteren van een aantal van de volgende (algemene) doelen van de Omgevingswet, die zijn gericht op het in onderlinge samenhang:

- bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarden van de natuur, en;
- doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving om maatschappelijke behoeften te vervullen.

Daarnaast voldoet het project aan het Bkl. Zoals toegelicht (in paragraaf 2.1) bevat het Bkl instructieregels over de fysieke leefomgeving die bij het vaststellen van het projectbesluit van toepassing zijn en beogen bepaalde belangen te borgen en te beschermen. Dit wordt in dit hoofdstuk - voor zover nodig - nader toegelicht.

5.2 Natuur

5.2.1 Toetsingskader

Onder de Omgevingswet maakt natuur onderdeel uit van de fysieke leefomgeving. Hierdoor valt natuur(bescherming) onder de reikwijdte van de Omgevingswet. Bij het toetsingskader voor natuur zijn de regels over gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland), die over soortenbescherming en die over houtopstanden relevant.

De maatregel in de Buitenwaarden Welsum - Katerstede is te beschouwen als beheermaatregel voor het Natura 2000-gebied Rijntakken, omdat de maatregel een bijdrage levert aan de instandhoudingsdoelen van dit Natura 2000-gebied. Het feit dat de maatregelen te beschouwen zijn als beheermaatregel betekent dat voor het uitvoeren van de maatregel geen omgevingsvergunning voor een flora- en fauna activiteit noodzakelijk is. De noodzakelijke maatregelen ter invulling van de specifieke zorgplicht voor (beschermde) soorten benoemd in de Rapportage soortenbescherming is nader uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol. Ter motivering van de uitvoerbaarheid van het projectbesluit worden in onderstaande paragrafen de resultaten van de gedane onderzoeken beschreven.

Dit is nader uitgewerkt en toegelicht in de volgende rapportages:
- Rapport: Rapportage Natura 2000-gebied – Buitenwaarden Welsum - Katerstede, GROW, 2026;
- Rapport: Rapportage Soortenbescherming Deelgebied Buitenwaarden Welsum - Katerstede, GROW, 2026;
- Rapport: Rapportage Natura 2000 en stikstofdepositie – Buitenwaarden Welsum Katerstede, GROW, 2026;
- Memo: Memo Provinciaal beschermde gebieden – Buitenwaarden Welsum - Katerstede, GROW, 2026.

5.2.2 Gebiedsbescherming

De geplande KRW-maatregel in de Buitenwaarden Welsum - Katerstede moet ter onderbouwing van de uitvoerbaarheid worden beoordeeld binnen het kader van provinciale gebiedsbescherming, Natura 2000-wetgeving en de soortenbescherming (flora- en fauna).

In de rapportage ‘memo provinciale beschermde gebieden’ wordt vastgesteld dat het projectgebied in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt. De herinrichting van de Buitenwaarden Welsum/Katerstede leidt mogelijk tot een kleine afname in oppervlak van de natuurtypen N11.01 Droog schraalgrasland en N12.02 Kruiden- en faunarijkgrasland. Dit oppervlak blijft echter wel onderdeel van het NNN en hiervoor in de plaats komt meer dynamische riviernatuur (één van de kernkwaliteiten/bijzondere natuurwaarden van het NNN-deelgebied). Bovendien worden met de ingreep natuurlijke processen van erosie en sedimentatie gefaciliteerd. Dit is belangrijk voor behoud en vorming van N11.01 Droog schraalgrasland in de IJssel en past bij kernkwaliteiten van een sedimenterende zandrivier. Hiermee leidt het voornemen niet tot negatieve effecten op het oppervlak, de samenhang en wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. De samenhang en wezenlijke kenmerken en waarden worden met de KRW maatregel netto juist versterkt. Daarnaast leidt het voornemen, wegens voldoende afstand, niet tot negatieve effecten op overige provinciaal beschermde gebieden(weidevogelgebieden). Aanvullende toetsing of maatregelen zijn daarom niet vereist.

In de rapportage ‘Rapportage Natura 2000-gebied – Buitenwaarden Welsum - Katerstede’ is onderzocht of de maatregelen kunnen worden aangemerkt als Natura 2000-beheermaatregelen, wat betekent dat in dat geval geen sprake is van een vergunningplichtige Natura 2000-activiteit. De projectlocatie van de uit te voeren KRW-maatregelen Buitenwaarden Welsum - Katerstede ligt volledig binnen het Natura 2000-gebied Rijntakken. Deze maatregelen hebben positieve effecten voor meerdere Vogelrichtlijnsoorten, zoals de ijsvogel, de oeverzwaluw en de aalscholver. Ook profiteren omnivore watervogels en steltlopers van de maatregelen omdat deze onder andere meer en ook verbetert foerageergebied opleveren. Voor Habitatrichtlijnsoorten zoals trekvissen (zeeprik, rivierprik, elft en zalm), de meervleermuis of bever en otter ontstaat meer en/of kwalitatief beter leefgebied.

De uitvoering van de maatregelen draagt ook bij aan de verbetering van de kwaliteit van diverse habitattypen en/of leefgebieden van soorten elders in Natura 2000-gebied Rijntakken. Bijvoorbeeld aan habitattype H32660B – Beken rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden) en habitattype H 6120 - Stroomgraslanden. Hetzelfde geldt voor diverse soorten zoals laagdynamische vissen (bittervoorn, grote en kleine modderkruiper), trekvissen (zeeprik, riverprik, elft en zalm) en de bever en otter.

De KRW-maatregelen Buitenwaarden Welsum - Katerstede kwalificeren daarom als een beheermaatregel voor het Natura 2000-gebied Rijntakken omdat deze positief bijdragen aan een breed scala van voor dit gebied geldende instandhoudingsdoelen. Dit wordt uitgebreider beschreven in de hiervoor genoemde ‘Rapportage Natura 2000-gebied – Buitenwaarden Welsum.Mogelijke negatieve effecten van de maatregelen zijn lokaal en tijdelijk van aard.

De regels voor Natura 2000-gebieden staan de uitvoering van het project dan ook niet in de weg. Ten aanzien van het aspect stikstof wordt opgemerkt dat sprake is van een zeer beperkte en tijdelijke stikstofdepositietoenames binnen het Natura 2000-gebied Rijntakken. Hetzelfde geldt voor andere omliggende Natura 2000-gebieden. Omdat de uit te voeren KRW-maatregelen worden aangemerkt als beheermaatregel is een verdere beoordeling van dit aspect niet noodzakelijk.

5.2.3 Soortenbescherming

De KRW-maatregel kwalificeert zoals hiervoor is beschreven als een beheermaatregel voor Natura 2000 Rijntakken. Dit houdt in dat ten behoeve van deze KRW-maatregelen er ook geen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit benodigd is. Hoewel geen sprake is van een verfgunningplicht moet in het kader van de specifieke zorgplicht wel onderzoek worden uitgevoerd naar eventuele negatieve effecten op in het projectgebied aanwezige soorten. De specifieke zorgplicht is een inspanningsverplichting. De specifieke zorgplicht vereist dat, zover dat redelijkerwijs kan worden gevergd, nadelige gevolgen van een activiteit moeten worden voorkomen. Als die gevolgen niet kunnen worden voorkomen moeten de nadelige gevolgen van de activiteit worden beperkt of voorkomen. Als dit laatste niet mogelijk is moet de activiteit - voor zover dat redelijkerwijs kan worden gevergd - achterwege worden gelaten. De specifieke zorgplicht geldt voor alle soorten, beschermd of niet, en is een verplichting die ook geldt voor activiteiten zonder een vergunningplicht.

Voor de KRW-maatregel Buitenwaarden Welsum – Katerstede is onderzocht wat de mogelijke negatieve gevolgen kunnen zijn voor aanwezige (beschermde) soorten in en rond het projectgebied. Hiervoor is "Rapportage Soortenbescherming – Buiterwaarden – Katerstede opgesteld. Deze rapportage bestaat uit een beschrijving van de aangetroffen beschermde soorten en van mogelijke effecten die als gevolg van de aanleg van de KRW-maatregel op deze soorten kunnen optreden. De rapportage bevat ook een functionele beschrijving van de noodzakelijke maatregelen voor alle soorten, ter invulling van de specifieke zorgplicht.

5.3 Weging van het waterbelang

Op grond van artikel 8.84 van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit enkel verleend als de activiteit verenigbaar is met het belang van:

a) het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;

b) het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen; en

c) het vervullen van maatschappelijke functies door watersystemen.

Zoals in paragraaf 5.8 van dit projectbesluit wordt toegelicht, fungeert dit projectbesluit tevens als omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedsactiviteit met betrekking tot een oppervlaktelichaam in beheer bij het Rijk. Daarom wordt in onderstaande paragrafen een effectenbeoordeling gedaan over aspecten voortvloeiend uit bovengenoemde belangen.

5.3.1 Hoogwaterveiligheid en scheepvaartveiligheid

In het rivierkundig onderzoek is het effect op de dwarsstroming (veiligheid van de scheepvaart) en de hoogwaterveiligheid onderzocht. In het rapport geohydrologie staat het effect op de waterkeringen beschreven.

In het rivierkundig onderzoek is gekeken naar het waterstandseffect van de maatregelen. De resultaten van het onderzoek zijn vergeleken met de maximumwaarden uit het Rivierkundig Beoordelingskader (Hierna: RBK)(5.0).

- Het onderdeel 'hoogwaterveiligheid' van het RBK schrijft voor dat er geen waterstandverhoging op de as van de rivier bij de afvoer(en) uit de Hoogwaterreferentie mag op treden als gevolg van de maatregelen. Uit het rivierkundig onderzoek blijkt dat de maatregelen de waterstand bij hoogwaterreferentie bovenstrooms met 4,3 mm wordt verlaagd. De maximale waterstandsverhoging door benedenstroomse piek en kribverlenging is lokaal 2,8 mm. De oppervlakte van verhoging is echter vele malen kleiner dan het oppervlakte van de verlaging.
- Verder schrijft het onderdeel 'hoogwaterveiligheid' van het RBK voor dat er geen waterstandsverhoging langs de hoge grondenlijn of primaire waterkering bij de afvoer(en) uit de hoogwaterreferentie mag zijn. Uit het rivierkundig onderzoek blijkt dat er bovenstrooms sprake is van een waterstandsverlaging. De opstuwing langs de bandijk is maximaal 1,3 millimeter. De oppervlakte van verhoging is echter vele malen kleiner dan van de verlaging. Het RBK schrijft voor dat er niet meer dan 1 millimeter opstuwing mag ontstaan als gevolg van de ingreep. In het geval dat er lokaal meer dan 1 millimeter opstuwing ontstaat, dan is dit alleen toegestaan als er sprake is van een ruime netto waterstandverlaging. Dat wil zeggen dat de oppervlakte van de verlaging groter is dan de oppervlakte van de verhoging. Uit het rivierkundig onderzoekt blijkt dat het gebied waar de waterstand wordt verlaagd door de maatregelen groter is dan het gebied waar een lokale verhoging optreedt. Het effect van de maatregelen leidt tot een algemene afname van opstuwing (waterstandver-

hoging), waarbij het totale waterstandseffect onder de grens van 1 mm opstuwing blijft. Dit betekent dat de maatregelen voldoen aan de eisen van het RBK.
- Op overige aspecten van het onderdeel 'hoogwaterveiligheid' van het RBK zijn geen effecten te verwachten.
- Het onderdeel 'hinder of schade door hydraulische effecten' van het RBK stelt voorwaarden aan de maximale dwarsstroming als gevolg van de maatregelen. Uit het rivierkundig onderzoek blijkt dat de maximale dwarsstroming als gevolg van de maatregelen voldoet aan de gestelde normen. Bij rivierkilometer 952,8 is de dwarsstroming in zowel de referentie 0,23 m/s bij een Lobith afvoer van 6.000 m3/s, maar zorgen de maatregelen niet voor een verhoging.

In het geohydrologisch onderzoek onderzocht of wijzigingen in de grondwaterstand effecten hebben op de waterveiligheid. Uit de resultaten blijkt:
- Er worden geen verdrogende of vernattende effecten berekend langs de geul bij een GxG-situatie die negatieve gevolgen hebben voor de omgeving. De GxG beschrijft de grondwaterdynamiek voor drie grondwatersituaties: gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG), gemiddelde voorjaars grondwaterstand (GVG) en gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG). Uit het uitblijven van effecten in verschillende situaties, blijkt dat het voorkomen van vernattende of verdrogende effecten uit te sluiten is;
- Zowel jaargemiddeld als bij een T=10 situatie is het kwelverschil langs de geul verwaarloosbaar;
- De resultaten zijn te verklaren omdat de geul vlakbij de IJssel ligt. Ontgraving van de Holocene deklaag heeft daarom minder invloed dan verder van de rivier en zandwinplassen af;
- Het onderzoek laat zien dat de maatregelen vanuit oppervlaktewater en grondwater geen negatieve effecten veroorzaken op de daaraan te relateren omgevingsaspecten.

Deze analyse en conclusies zijn na te lezen in de volgende documenten:
- Rapport: Analyse rivierkundige effecten VO Buitenwaarden Welsum-Katerstede, GROW, 2025
- Rapport: BuitenwaardenWelsumKaterstede_VO-Onderzoeksrapport_Geohydrologie_rev01, GROW, 2025.

5.3.2 Morfologie en bodem

In het rivierkundig onderzoek is het effect op erosie en sedimentatie beschreven. De KRW-maatregelen zijn rivierkundig doorgerekend om de effecten van de maatregelen te bepalen. Uit de rivierkundige beoordeling blijkt dat de verwachting is dat de nevengeul gaat aanzanden. Daarnaast blijkt dat er na mitigatie en optimalisatie ter hoogte van de geul en de NVO, op de gestrekte oever van de IJssel, sprake is van een jaargemiddelde aanzanding van maximaal 30 centimeter. Bij de NVO's in de kribvakken is de aanzanding beperkt tot enkele centimeters. De hoeveelheid aanzanding is boven de norm en op Minst Gepeilde Dieptes (MGD) locaties. Doordat het ontwerp geoptimaliseerd is, is het acceptabel om de overige effecten middels mitigerende maatregelen weg te nemen. De afmetingen van de geul zijn gereduceerd tot het minimale wat ecologisch acceptabel is. Dit houdt in dat de bodembreedte van de geul is versmald tot 3 meter, de taluds zijn ontworpen met een profiel van 1:3 tot 1:7, er een drempel is aangelegd op OLR en er duikers zijn gerealiseerd bij de in- en uitstroom. Deze maatregelen zorgen ervoor dat de rivierkundige effecten beperkt zijn. Het mitigeren van de maatregelen gebeurt door de restaanzanding weg te baggeren. Het baggervolume neemt daardoor toe met 560 m3/jaar t.o.v. de referentiesituatie. Dit valt binnen hinderklasse 1.

De analyse en conclusies zijn na te lezen in de volgende twee rapporten:
- Analyse rivierkundige effecten VO Buitenwaarden Welsum-Katerstede, GROW, 2025;
- VO-Ontwerp Natte waterbouw en Constructies Buitenwaarden Welsum-Katerstede , GROW, 2024.

5.3.3 Geohydrologie

In de bureaustudie is aan de hand van de geohydrologische bodemopbouw in de uiterwaard bepaald of er (geo)hydrologische effecten te verwachten zijn op het omliggende gebied (rapport: BuitenwaardenWelsumKaterstede_VO-Onderzoeksrapport_Geohydrologie_rev01GROW, 2025). Daaruit zijn geen belemmeringen naar voren gekomen. Wel wordt geadviseerd om ten behoeve van de KRW maatregelen twee peilbuizen te plaatsen. Hierdoor kan de grondwatersituatie gemonitord worden. Dit advies is opgevolgd en de peilbuizen zijn reeds geplaatst.

Voor maatregelen waar significante (nadelige) effecten op de omgeving plausibel zijn, is een kwantitatieve beoordeling uitgevoerd. Bij een kwantitatieve beoordeling zijn oppervlaktewater- en/of grondwaterberekeningen toegepast. Voor de Buitenwaarden Welsum - Katerstede zijn geen significante (nadelige) effecten plausibel en is een kwalitatieve analyse uitgevoerd. Het onderzoek naar de wateraspecten van de Buitenwaarden Welsum - Katerstede laat zien dat de effecten vanuit oppervlaktewater en grondwater geen negatief effect veroorzaken op de daaraan te relateren omgevingsaspecten. De voorgenomen maatregelen

hebben geen invloed, of een positieve invloed op omgevingsfactoren. Er is geen nader onderzoek of mitigatie noodzakelijk.

5.3.4 Geotechniek en hoogwaterveiligheid

Voor ingrepen die raken aan de kern- en beschermingszones van waterkeringen of die via andere wegen mogelijk een negatieve invloed hebben op de waterkering dient een onderbouwing opgesteld te worden. Dit is gedaan in het rapport: Adviesrapportage 260506_NIJ-01_3.30 Buitenwaarden Welsum Katerstede_Adviesrapportage Geotechniek en Waterveiligheid_C6.0, GROW, 2025.De betreffende waterkeringen dienen ook na de KRW-ingrepen aan de geldende voorschriften en richtlijnen te voldoen. De maatregelen overlappen deels met (de beschermingszones van de) primaire waterkering. Binnen de toetsing van het geotechnisch onderzoek van dit project is er gekeken naar het risico op falen op hoogte, piping en heave, macrostabiliteit binnen- en buitenwaarts, bekleding en stabiliteit van het voorland van de primaire kering. Er kan worden geconcludeerd dat de KRW-maatregelen geen nadelig effect hebben op de standzekerheid van de primaire waterkering van normtraject 52-2 van Waterschap Vallei en Veluwe.

5.3.5 Water(bodem)kwaliteit

Met behulp van de waterbodemimmissietoets (hierna: WIT) kan voor het KRW-waterlichaam, waar de ingreep in de waterbodem plaatsvindt, het effect van mogelijke emissies van stoffen uit de waterbodem getoetst worden aan het principe van geen achteruitgang van de waterkwaliteit. Hiervoor is een verkenning WIT uitgevoerd. In het kader van de eventueel uit te voeren WIT is onderscheid naar verschillende deelmaatregelgebieden (in de Handreiking waterbodemimmissietoets aangeduid als ‘deelgebieden’) binnen de Buitenwaarden Welsum - Katerstede nodig. Dit heeft de deelgebieden NVO en Geul opgeleverd. Het eindoordeel van de verkenning WIT is dat binnen het onderzoeksgebied de achterblijvende waterbodem is onderzocht tot de te ontgraven diepte waardoor het bodemonderzoek een dekkend beeld biedt voor de verkenning WIT. Uit de analyse van de mengmonsters van het bodemonderzoek is geconcludeerd dat de beoogde maatregelen en de lokale (water)bodemkwaliteit in de Buitenwaarden Welsum - Katerstede géén aanleiding geven tot het uitvoeren van de WIT.

Deze analyse en conclusies zijn na te lezen in de volgende documenten:
- Memo: Verkenning WIT KRW Oost - NIJ - 330 - Buitenwaarden Welsum-Katerstede, GROW, 2025.
- Rapport: Milieuhygiënisch onderzoek (water)bodem en GWW-bouwstoffen Buitenwaarden Welsum Katerstede.

Naast hierboven besproken waterbodemimmissietoets over de definitieve effecten op de waterkwaliteit van de maatregelen, is vastgesteld dat er geen tijdelijke achteruitgang van de KRW-kwaliteit plaatsvindt op het onderhavige waterlichaam (Buitenwaarden Welsum - Katerstede). Rijkswaterstaat is verplicht om voor projecten, ook in de aanlegfase, inzichtelijk te maken dat er geen sprake is van een (tijdelijke) achteruitgang van de toestand van de oppervlakte-waterlichamen. De Beleidsregel toetsingskader waterkwaliteit biedt hiervoor het kader.

Bij dit besluit gaat het echter om een maatregel van een KRW-programma die niet gewijzigd is. Daarom hoeft het toetsingskader van de beleidsregel niet gevolgd te worden. Om te bepalen of er sprake is van tijdelijke achteruitgang van de toestand van het oppervlaktewaterlichaam, zowel ecologisch als chemisch, is gebruik gemaakt van de werkinstructies tijdelijke achteruitgang ecologie en chemie.

<u>Werkwijze</u>

Per KRW-maatregel is gekeken of de negatieve effecten van de aanleg van de maatregel leiden tot (tijdelijke) achteruitgang van de toestand van het oppervlaktewaterlichaam. Hierbij is zowel naar de ecologische als chemische aspecten gekeken. Voor ecologie vinden er ingrepen plaats die vertroebeling veroorzaken. Er is geen sprake van het maaien van waterplanten of ingrepen die beslag doen op de ruimte. De IJssel is een lijnvormig waterlichaam. De drempelwaarde voor de omvang van vertroebeling voor lijnvormige wateren (R- en O-typen) is als volgt:

De maximale omvang van het gebied waar de ingreep plaatsvindt en die leidt tot een drempel overschrijdende doorzichtverlaging, bedraagt minder dan 1% van het ecologische relevant areaal en 25% van de breedte van het watervoerende deel van het waterlichaam gemeten van oever tot oever.

Omdat er sprake is van opwerveling van stoffen, een emissie naar de waterkolom, is ook gekeken of de negatieve effecten van de KRW-maatregel zorgen voor (tijdelijke) achteruitgang van de toestand van het oppervlaktewaterlichaam voor chemie. Op basis van de werkinstructie tijdelijke achteruitgang chemie is de eerste stap de omvang van het project en beïnvloedingsgebied te bepalen en dit af te zetten tegen de oppervlakte van het ecologisch relevant areaal. Projecten met een (ecologisch relevante) oppervlakte van

minder dan 1% van het waterlichaam zorgen niet voor tijdelijke achteruitgang van het waterlichaam als geheel. In het rivierengebied (R-typen waterlichamen) wordt als criterium minder dan 1% van het ecologisch relevant areaal van het oppervlaktewaterlichamen gehanteerd. Door de kaart van de omvang van het project op de kaart met de omvang van het ecologisch relevant areaal te leggen (shape files) en de bijbehorende oppervlakten op te nemen in de tabel is vastgesteld dat het beïnvloedingsgebied van het project/de KRW-maatregel een oppervlakte beslaat die kleiner is dan 1% van het ecologisch relevant areaal van het oppervlaktewaterlichaam.

De kaarten en tabel zijn opgenomen in het memo / onderzoeksrapport met de naam 'Analyse tijdelijke achteruitgang waterkwaliteit – Buitenwaarden Welsum – Katerstede'.

Conclusie

De conclusie is dat er door de KRW-maatregelen geen tijdelijke achteruitgang van de toestand plaatsvindt op het waterlichaam IJssel.

5.4 Overige milieuaspecten

5.4.1 Ontplofbare oorlogsresten

Er is een bureaustudie (Vooronderzoek OO) uitgevoerd door explosievenadviesbureau Saricon in 2021 in opdracht van RWS voor het project Groot Onderhoud A-vaarwegen Oost-Nederland. Ten aanzien van het planstudiegebied wordt in het Vooronderzoek OO door Saricon geconcludeerd dat het gebied geheel onverdacht is op de aanwezigheid van OO in de (water)bodem.

5.4.2. Archeologie

Resultaten uit het uitgevoerde bureauonderzoek (Bureauonderzoek Archeologie en Cultuurhistorie Welsum-Katerstede, GROW 2023) leveren op dat binnen het projectgebied Buitenwaarden Welsum - Katerstede de volgende archeologische verwachtingen zijn:

- Archeologische sporen in het oostelijke uiterwaardengebied kunnen afkomstig zijn uit de perioden van de Late Middeleeuwen tot en met de Nieuwe Tijd. Gegeven de natte positie van de uiterwaarden kunnen vooral water gerelateerde vondsten en agrarische complextypes worden verwacht. Archeologische resten uit de perioden voor de Middeleeuwen zijn waarschijnlijk geërodeerd door latere rivieractiviteiten, de verwachting op resten uit deze periode is dan ook laag.
- In het westen, op de hoger gelegen oeverwal, bestaat de mogelijkheid dat er resten ouder dan de Middeleeuwen te verwachten zijn. Het kan hierbij gaan om elementen als bruggen, restanten van voormalige voetveren, kribben, beschoeiing, visfuiken, schepen en (al dan niet gedempte) sloten en greppels uit de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd. Ook bestaat er een kans op het aantreffen van losse (verspoelde) vondsten in het plangebied, in bijvoorbeeld oude(re) geulen.
- Daarnaast dient er rekening gehouden te worden met de voordes die op twee locaties langs het plangebied bekend zijn. Langs deze voordes is de kans op het aantreffen van bijv. resten van bruggen, verhardingen rituele deposities en verloren objecten groter. Voor de voordes dient dan ook uitgegaan te worden van een middelhoge archeologische verwachting.

Samenvattend, bestaat de mogelijkheid dat bij de uitvoering van werkzaamheden in de Buitenwaarden Welsum – Katerstede vondsten worden aangetroffen. Overleg met de archeoloog van de gemeente Olst-Wijhe heeft geresulteerd in afspraken tijdens de uitvoering. De werkzaamheden ter plaatste van de voormalige voorde zullen worden gemonitord door een archeoloog. Deze wordt op de hoogte gehouden van grondverzet en in geval van vondsten of structuren tijdens de realisatiefase kan de archeoloog tijdig ingrijpen en communiceren met de gemeente. Na beëindiging van de werken en werkzaamheden wordt door de archeoloog schriftelijk verslag uitgebracht, waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan. Eventuele archeologisch aangetroffen vondstmateriaal te deponeren bij het desbetreffende depot.

5.4.3. Cultuurhistorie

Naast een bureaustudie (rapport: Bureauonderzoek Archeologie en Cultuurhistorie Welsum-Katerstede, GROW 2023) is er een verdiepende effectenstudie cultuurhistorie uitgevoerd ten aanzien van de Buitenwaarden Welsum – Katerstede (rapport: Verdiepend onderzoek Cultuurhistorie, Historisch Landschap en Aardkunde Buitenwaarden Welsum – Katerstede, GROW 2025). Hierin zijn een aantal cultuurhistorisch waardevolle elementen geïdentificeerd, waaronder een smalspoor en een zomerkade. Daarnaast zijn er suggesties gedaan om deze cultuurhistorisch waardevolle elementen te ontzien. De te realiseren geul doorkruist het pad van het smalspoor, welke bekend staat onder de naam Tichelspoor. Ter plaatste van de geul wordt ook een zomerdijk aangetast. De geul kruist het smalspoor op een locatie waar het smalspoor

in het verleden al is weggehaald, hierdoor wordt geen nieuwe aantasting gedaan. Ter plaatste van de tweede doorkruising wordt een duiker gerealiseerd, zodat de route van het smalspoor niet wordt doorbroken. Het ontwerp is voorgelegd bij de gemeente Olst-Wijhe welke als bevoegd gezag over de cultuurhistorische waarden in het gebied gaan. De gemeente Olst-Wijhe heeft positief gereageerd op het ontwerp.

5.5 Maatregelen ter voorkoming of beperking van effecten

Om de effecten van de KRW-maatregelen op de fysieke leefomgeving te voorkomen of te beperken worden diverse maatregelen getroffen.

5.5.1 Soortenbescherming

- Algemene broedvogels: Voor algemeen voorkomende broedvogels waarvan het nest gedurende broedperiode beschermd is worden mitigerende maatregelen getroffen:
  - Werkzaamheden worden buiten het broedseizoen uitgevoerd. Het broedseizoen loopt ongeveer van 15 maart tot 15 juli, maar kan afhankelijk van het weer en andere factoren verschuiven.
  - Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, worden geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt gemaakt en gehouden totdat de werkzaamheden zijn afgerond.
- Vleermuizen: negatieve effecten door verstoring door licht op verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied in de directe omgeving worden voorkomen door:
  - Te werken tussen zonsopgang en zonsondergang;
  - Indien dat niet mogelijk is dient directe lichtuitstraling op bomen, foerageergebied en rijvormige structuren die als vliegroute kunnen functioneren voorkomen te worden. Hierbij dient gebruik te worden gemaakt van vleermuisvriendelijke verlichting met een neerwaarts gerichte, bijvoorbeeld met geconvergeerde lichtbundel, met behulp van armaturen of amberkleurige verlichting.
- Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de nog aanwezige vegetatie in het werkgebied kort gemaaid en/of gesnoeid. Hierdoor wordt het voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren minder aantrekkelijk om te verblijven in deze zone tijdens de werkzaamheden;
- De werkzaamheden worden rustig uitgevoerd en in één richting en/of van open water af. Op deze manier zijn dieren in de gelegenheid om te vluchten naar andere leefgebieden en worden ze niet het water ingejaagd zodat ze verdrinken;
- Bij vorst worden er geen werkzaamheden uitgevoerd in watergangen;
- Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld en toegepast.

5.5.2 Recreatieve mogelijkheden

- De grondeigenaren, grondgebruikers en Rijkswaterstaat willen geen toename van recreatie in de uiterwaard als gevolg van de KRW-maatregel. Enkele omwonenden hebben aangegeven wel (meer) in de uiterwaard te willen blijven wandelen. Om beide belangen te behartigen verandert Rijkswaterstaat niets aan het looprecht en de wandelmogelijkheden in de Buitenwaarden Welsum - Katerstede. Er worden dus geen extra wandelmogelijkheden en/of wandelpaden gecreëerd. Ook worden er geen voorzieningen getroffen om het recreatief (mede)gebruik van de meestromende geul en de natuurvriendelijke oevers te faciliteren.
- In de Buitenwaarden Welsum - Katerstede zijn visplaatsen en wedstrijdoevers van Sportvisserij Oost-Nederland aanwezig. Deze zijn ook bereikbaar voor mindervalide vissers. De bereikbaarheid van de visplaatsen en wedstrijdoevers verandert niet. Ook wordt er geen rivierhout geplaatst in de kribvakken waar visplaatsen en wedstrijdoevers zijn. Hierdoor blijft het mogelijk voor vissers om de visoevers te gebruiken.
- Aan de zuidkant van de maatregel, op de grens van het perceel van een particulier grondeigenaar en camping de Scherpenhof, neemt Rijkswaterstaat extra maatregelen om ongewenste recreanten vanaf de camping naar de natuurvriendelijke oever te ontmoedigen. Een gat in het aanwezige struweel wordt opgevuld met struweel en het hek aan de oever van de IJssel blijft staan. Ook wordt in de kribvakken rivierhout geplaatst om de ecologie te bevorderen en om recreatief gebruik van de nieuwe natuurvriendelijke oever doorbootjes en zwemmers te ontmoedigen.

5.5.3 Cultuurhistorie

In de Buitenwaarde Welsum - Katerstede is het cultuurhistorische waardevolle Tichelspoor aanwezig. Dit is een verhoging in het landschap waar ooit een spoorlijntje op heeft gelegen. Het spoorlijntje is tot begin jaren ‘70 van de 20e eeuw gebruikt om klei vanuit de Katerstede naar kleifabrieken langs de IJsseldijk in het zuiden te vervoeren. De duiker in het midden van de meestromende geul zorgt ervoor dat de bestaande hoogte in het landschap van het Tichelspoor behouden blijft en dat de percelen tussen de geul en de IJssel bereikbaar blijven.

In paragraaf 1.1.1 van het Regelingdeel is de aan te leggen duiker als onderdeel van de te realiseren meestromende nevengeul opgenomen.

5.5.4 Geohydrologie

Ter monitoring van de geohydrologische effecten (verdroging/vernatting) zijn twee peilbuizen geplaatst.

5.6 Omgevingsplan en bestaande vergunningen

Per 1 januari 2024 gelden bestemmingsplannen, samen met rijksregels bekend onder de naam 'bruidsschat', van rechtswege als tijdelijk omgevingsplan. Dit is het geval totdat de gemeente een nieuw definitief omgevingsplan heeft vastgesteld, waarin bovengenoemde onderdelen in zijn geïncorporeerd. Het bestemmingsplan is nog niet opgenomen in een definitief Omgevingsplan. Daarom is gekeken naar bestemmingsplan 'Uiterwaarden', vastgesteld d.d. 18-12-2017 en geheel onherroepelijk in werking, van de gemeente Olst-Wijhe.

De maatregelen liggen binnen volgende (dubbel)bestemmingen van het bestemmingsplan 'Uiterwaarden':
- Natuur;
- Agrarisch met waarden – Natuur en Landschapswaarden;
- Water;
- Waterstaat – Waterstaatkundige functie.

De beoogde KRW-maatregelen zijn niet strijdig met de enkelbestemmingen uit het bestemmingsplan, omdat de ontwikkeling van natuur (deels) bestemd is. Er is echter wel een omgevingsvergunning nodig voor het doen van werkzaamheden bij de bestemmingen 'Natuur' en 'Agrarisch met waarden – Natuur en landschapswaarden' en de dubbelbestemming 'Archeologie 1'. In paragraaf 5.8 wordt hier verder op ingegaan.

5.7 Geïntegreerde omgevingsvergunning

De Omgevingswet biedt de mogelijkheid in het projectbesluit te bepalen dat het projectbesluit eveneens geldt als een omgevingsvergunning, indien een dergelijke vergunning voor de uitvoering van het projectbesluit is vereist (artikel 5.52, tweede lid, onder a, Ow). Daarmee krijgt het projectbesluit juridisch het karakter van een integraal besluit. Van deze mogelijkheid is gebruik gemaakt door in het hoofdstuk 4 van het Regelingendeel van het projectbesluit een omgevingsvergunning te integreren.

Het project wordt deels gerealiseerd binnen een zogeheten beperkingengebied van een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk. De uitvoering van de in het projectbesluit beschreven maatregelen zijn op grond van artikel 6.17, eerste lid, onder g en c, ten eerste, van het Besluit activiteiten leefomgeving aan te merken als vergunningsplichtige activiteiten, waarvoor een zogeheten omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een oppervlaktelichaam is vereist.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat is bevoegd gezag om deze omgevingsvergunning te verlenen. Deze minister is ook bevoegd gezag voor dit projectbesluit. Het projectbesluit bevat reeds de onderbouwing die ook benodigd is voor de omgevingsvergunning beperkingengebiedsactiviteit.

Als het projectbesluit geldt als omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een oppervlaktelichaam, moet wel worden voldaan aan de in artikel 8.84 van het Besluit kwaliteit leefomgeving voor deze vergunning geldende beoordelingsregels. Dit laatste is het geval. Zo zijn deze in het projectbesluit beschreven maatregelen onder andere verenigbaar met het belang (zoals aangegeven in het eerste lid onder b van dit artikel) van het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen.

5.8 Aanhangende vergunningen projectbesluit

Voorafgaand aan de uitvoering worden de vereiste vergunningen aangevraagd en meldingen gedaan die mede nodig zijn om het project te kunnen realiseren. Het betreft in ieder geval de volgende vergunningen:

Toestemmingen	Bevoegd gezag	Reden
Omgevingsvergunning - omgevingsplan-activiteit 'het doen van werkzaamheden'	Gemeente Olst-Wijhe	Per 1 januari 2024 zijn de bestemmingsplannen omgezet naar tijdelijke omgevingsplannen. Dit geldt tevens voor de gemeente

Toestemmingen	Bevoegd gezag	Reden
		Olst-Wijhe. De KRW maatregelen bevinden zich o.a. binnen gronden die aangemerkt zijn met de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur en landschapswaarden' en 'Natuur'. Voor werkzaamheden binnen de contouren van de bestemmingen 'Agrarisch met waarden – Natuur en landschapswaarden' en 'Natuur' is een omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit 'het doen van werkzaamheden' nodig.
Omgevingsvergunning - beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een waterstaatswerk	Waterschap Vallei en Veluwe	De KRW-maatregelen rondom de primaire waterkering vallen binnen de beschermingszones van de primaire waterkering en enkele oppervlaktewaterlichamen in beheer bij het waterschap Vallei en Veluwe. Een omgevingsvergunning is o.a. nodig op basis van artikel 2.89 en artikel 2.63 van de waterschapsverordening. Daarnaast is er ook voor het verbreden van een oppervlaktewaterlichaam en het dempen van een oppervlaktewaterlichaam een omgevingsvergunning nodig.

De in de tabel weergegeven vergunningen maken geen onderdeel uit van het projectbesluit en worden aangevraagd bij de betreffende bevoegde gezagen. De vergunningen zijn derhalve geen integraal onderdeel van het projectbesluit.

In het geval vergunningen/meldingen benodigd zijn voor de daadwerkelijke uitvoering, dan zullen deze voorafgaand aan de uitvoering door de aannemer (die in opdracht van Rijkswaterstaat het project zal realiseren) aangevraagd of gedaan worden. Hierbij moet gedacht worden aan bijvoorbeeld toestemmingen in het kader van een algemene plaatselijke verordening, vergunning voor een bronbemaling en lozing van bemalingswater of voor tijdelijke verkeersmaatregelen.

5.9 Buiten toepassing laten regels lokale overheden

Bij de vaststelling van het projectbesluit is niet gebleken dat sprake is van regels van lokale overheden die de uitvoering van het projectbesluit kunnen belemmeren. In het projectbesluit hoeven regels van lokale overheden dan ook niet buiten toepassing te worden verklaard.

5.10 Termijn niet vaststellen belemmerende regels in het omgevingsplan en het provinciaal project- of voorbereidingsbesluit

Op grond van artikel 4.19a eerste lid van de Ow kunnen in een omgevingsplan geen regels worden gesteld die het uitvoeren van een project waarvoor een projectbesluit is vastgesteld door een bestuursorgaan van de provincie of het Rijk belemmeren. Uit lid 3 van datzelfde artikel volgt dat in het projectbesluit een termijn wordt gesteld voor de toepassing van het eerste lid. De termijn wordt vastgesteld door RWS en kan éénmaal worden verlengd indien RWS dat nodig acht voor de uitvoering van het project.

Aangezien het projectgebied in de gemeente Olst-Wijhe ligt betekent dit dat deze gemeente deze termijn in acht moet nemen. Uit artikel 5.53a eerste en tweede lid Ow volgt dat wat geldt voor het gemeentelijk omgevingsplan ook geldt voor een projectbesluit of voorbereidingsbesluit van - in dit geval - de provincie Overijssel.

Vanaf het moment waarop het projectbesluit is vastgesteld tot drie jaar na vaststelling van het projectbesluit dan wel eerder, als het project waarvoor het projectbesluit is vastgesteld eerder is gerealiseerd, worden in een omgevingsplan van de gemeente Olst-Wijhe en in een projectbesluit of voorbereidingsbesluit van de provincie Overijssel geen regels gesteld die het uitvoeren van het project belemmeren. Mocht het nodig zijn dan kan deze termijn eenmalig worden verlengd.

6. Uitvoerbaarheid projectbesluit

6.1 Gronden benodigd voor de uitvoering van het projectbesluit

De maatregelen zoals beschreven in het projectbesluit Buitenwaarden Welsum - Katerstede worden uitgevoerd binnen het projectgebied zoals omschreven in het projectbesluit (zie hiervoor ook hoofdstuk 4

van de motivering). Een deel van de gronden binnen het projectgebied is niet in eigendom van de Staat. Voor de realisatie van het project zijn ook gronden van derden nodig.

RWS streeft ernaar om in goed overleg met de rechthebbende(n) op de gronden gebruik te maken van deze gronden dan wel deze aan te kopen. In het geval deze besprekingen vastlopen heeft RWS de mogelijkheid om een gedoogplichtprocedure dan wel een onteigeningsprocedure in te zetten.

In bijlage 2 is opgenomen welke gronden – ten tijde van het vaststellen van het projectbesluit – in eigendom zijn van de Staat en van derden.

Gedoogplicht

Het kan zijn dat voor de uitvoering of instandhouding van het project gronden van derden nodig zijn, bijvoorbeeld voor het aanleggen of wijzigen van een waterstaatswerk en daarmee verband houdende werkzaamheden. Als de rechthebbenden van de grond (zoals de eigenaar en/of de pachter) geen toestemming verlenen voor het gebruik van de grond, kan de Minister een gedoogplicht opleggen. Een gedoogplicht voor het aanleggen of wijzigen van een waterstaatswerk wordt opgelegd bij beschikking. De rechthebbenden van de grond hebben recht op vergoeding van de schade die door de gedoogplicht wordt veroorzaakt, mits deze schade een rechtstreeks en noodzakelijk gevolg is van de gedoogplicht. In afd. 15.2 van de Ow is de schadevergoeding door gedoogplichten geregeld.

Onteigening

Het kan zijn dat het instrument van de gedoogplicht niet toereikend is (bijvoorbeeld omdat er omstandigheden zijn waardoor het noodzakelijk is de grond in eigendom te verwerven) of niet geschikt is (bijvoorbeeld omdat de belangen van de rechthebbende onteigening vorderen). In die gevallen streeft RWS ernaar de benodigde grond minnelijk aan te kopen. Als het minnelijk aankopen van de grond niet lukt, kan RWS het onteigeningsinstrumentarium aanwenden. Het projectbesluit kan dienen als grondslag voor deze onteigening (op grond van artikel 11.6 Ow). Het onteigeningsinstrumentarium geldt als uiterst middel. RWS probeert altijd eerst vrijwillige overeenstemming met de grondeigenaar te bereiken over de aankoop van de benodigde gronden door in overleg te treden met de grondeigenaar. Dit wordt het minnelijk overleg genoemd. Wanneer na redelijke onderhandelingen de benodigde gronden niet tijdig en binnen een redelijke termijn minnelijk kunnen worden verworven, wordt op enig moment de formele onteigeningsprocedure opgestart. Uitgangspunt bij onteigening is dat de rechthebbenden een volledige schadeloosstelling krijgen. Hieronder vallen onder andere vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schade (zoals verhuiskosten).

6.2 Nadeelcompensatie

Het kan zijn dat er schade ontstaat vanwege het rechtmatig vastgestelde projectbesluit. De vergoeding van deze schade is nadeelcompensatie (ofwel schadevergoeding vanwege rechtmatige overheidsdaad). Het kan bijvoorbeeld gaan om schade door langdurige wegonderbrekingen waardoor er sprake is van verminderde bereikbaarheid of schade in de vorm van waardevermindering van een onroerende zaak.

Nadeelcompensatie betreft een vergoeding van schade die uitstijgt boven het normaal maatschappelijk risico en een burger of bedrijf onevenredig zwaar treft in vergelijking tot andere burgers of bedrijven. Deze schade hoeft een burger of bedrijf niet geheel te dragen, maar wordt door de Minister (gedeeltelijk) vergoed. Degene die schade lijdt (de benadeelde) kan een verzoek om schadevergoeding indienen bij de Minister vanwege schade, mits veroorzaakt door het vastgestelde projectbesluit.

De Minister behandelt aanvragen om nadeelcompensatie op basis van de ‘Beleidsregel nadeelcompensatie Infrastructuur en Waterstaat 2024’. De beleidsregel is online raadpleegbaar via: https://wetten.overheid.nl/BWBR0049076/2024 01 01.In deze beleidsregel staat op welke wijze een verzoek om nadeelcompensatie moet worden ingediend en de manier waarop deze verzoeken worden beoordeeld en afgehandeld. Meer informatie over nadeelcompensatie is te vinden via: https://www.rijkswaterstaat.nl/overons/contact/schade en compensatie/nadeelcompensatie.

6.3 Bouw- en gewasschade

Tijdens of na de uitvoering van het project worden voorzorgsmaatregelen genomen om schade te voorkomen. Desondanks is het mogelijk dat er tijdens de uitvoering schade ontstaat aan eigendommen van derden, bijvoorbeeld schade aan gebouwen of gewassen die groeien in de nabije omgeving van het projectgebied.

Bij gebouwschade valt te denken aan scheurvorming in muren door de uitvoering van werkzaamheden. Bij gewasschade gaat het om schade aan gewassen. Deze schade kan ontstaan door een mogelijk nood-

zakelijke (tijdelijke) grondwaterstandsverlaging, waardoor in agrarisch gebied aanwezige gewassen kunnen verdrogen. Als van dit soort schade sprake is, kan degene die schade lijdt een verzoek tot schadevergoeding indienen. Tijdens de uitvoering van het project wordt aan de omgeving bekendgemaakt op welke wijze een dergelijk verzoek kan worden ingediend.

Bouwschade wordt vergoed als dit het gevolg is van onrechtmatig handelen dat kan voortvloeien uit de uitvoering van het project. Bij nadeelcompensatie gaat het, zoals in de vorige paragraaf is beschreven, om schade als gevolg van rechtmatig overheidshandelen. Het kan dan gaan om gewasschade dat onder bepaalde voorwaarden voor vergoeding in aanmerking komt.

6.4 Maatvoering

Er zijn verschillende afbeeldingen en afmetingen van waterstaatswerken opgenomen die met dit projectbesluit worden gewijzigd. De maten en de afbeeldingen zijn bepalend voor de wijze waarop het werk zal worden uitgevoerd. Desondanks is niet uit te sluiten dat in de uitvoering kleine afwijkingen ontstaan van de hierboven beschreven maatvoering. Dit is inherent aan de aard van de waterstaatswerken komt voort uit de praktische en noodzakelijke grofmazigheid van de uitvoeringswerkzaamheden en machines. Deze afwijking in maatvoering wordt enkel toegestaan voor zover de op de ontwerptekening weergegeven grens van het projectgebied niet wordt overschreden.

7. Realisatie projectbesluit

7.1 Maatregelen tijdens de bouw- en aanlegfase

In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen de wijze van uitvoering van de in het projectbesluit beschreven KRW-maatregelen toegelicht:

- Uitgangspunt voor de uitvoering is dat overlast zoveel als mogelijk is, wordt voorkomen.
- De werkzaamheden worden per KRW-maatregel zoveel mogelijk in een aaneengesloten periode uitgevoerd. Zo blijft overlast in het gebied zoveel mogelijk beperkt;
- Transport van materiaal en materieel van en naar het projectgebied zal zoveel mogelijk via het water plaatsvinden;
- Om veiligheidsredenen vindt er bij voorkeur geen vermenging plaats van bouwverkeer met burger- / recreatieverkeer.
- Tijdens de uitvoering worden vrijkomende materialen zoals puin, ander afval of baggerspecie afgevoerd. De locaties van de werkzaamheden zijn over land en/of over water bereikbaar, waardoor de aan- en afvoer over het land of water kan worden uitgevoerd. Uitgangspunt is dat het afvoeren van baggerspecie of grond uit het projectgebied gebeurt via het water.
- Voor, tijdens en na de uitvoering wordt rekening gehouden met de weers- en terreinomstandigheden. In natte perioden kan dit betekenen dat wordt gewerkt met rijplaten.
- Verder wordt rekening gehouden met het snel kunnen verwijderen van materieel en materiaal bij hoogwater.
- Terreineigenaren en terreinbeheerders worden op de hoogte gesteld van de startdatum van de uitvoering. Aanwezige afrasteringen worden in stand gehouden, of tijdelijk verplaatst in overleg met de eigenaar. Wanneer wegen tijdelijk moeten worden afgesloten, worden de omwonenden hierover tijdig geïnformeerd.
- Wanneer tijdens de uitvoering van de werkzaamheden baggerspecie of grond vrijkomt, wordt deze waar mogelijk hergebruikt in de nabije omgeving. In gevallen waar dit niet of onvoldoende mogelijk is, wordt baggerspecie of grond afgevoerd naar elders. Eventueel vrijkomend matig of sterk verontreinigde grond of baggerspecie wordt afgevoerd naar een erkende verwerker.
- Om het project te kunnen realiseren worden ook tijdelijke maatregelen getroffen, zie paragraaf 7.2. De werkzaamheden voor de KRW-maatregelen kunnen naar huidige verwachting in 2026 starten.

Een definitieve uitwerking van de uitvoeringsmethode wordt in voorbereiding op de realisatie door de aannemer gedaan. Bovenstaande hoofdlijnen zijn onderdeel van deze uitwerking.

7.2 Tijdelijke maatregelen

Om het project te kunnen realiseren worden de volgende tijdelijke maatregelen getroffen:

- overslaglocatie voor het overslaan van materiaal dat per schip wordt aangevoerd naar materieel per as en vice versa.
- ruimte voor een dagdepot.
- werkweg(en) voor aan- en afvoer van materiaal en materieel.

Aanvullend op de ruimte die voor de KRW-maatregelen zelf nodig is (weergegeven op de ontwerptekeningen als “projectgebied”), is aanvullende ruimte nodig om veilig en efficiënt te kunnen werken. Veilig

voor zowel aannemer als omgeving, waarbij erop gestuurd wordt dat de aannemer geen rekening hoeft te houden met derden die op zijn terrein kunnen komen. Deze tijdelijke extra werkruimte is alleen nodig voor de periode van uitvoering. Deze ruimte heeft betrekking op werkwegen voor de bereikbaarheid vanaf de openbare weg en/of het overbruggen van afstanden tussen verspreid liggende maatregelen. Voor toegangswegen naar het werk wordt een breedte van 5 meter en voor de werkwegen wordt een breedte van 10 meter aangehouden, waardoor het mogelijk is dat werkverkeer elkaar ook kan passeren. Daarnaast is werkruimte nodig voor draaicirkels en veiligheidsafstanden van materieel. Omdat de aan- en afvoer van materiaal voorzien is vanaf het water, is er ook ruimte nodig voor een overslaglocatie. Om de overslaglocatie daadwerkelijk te kunnen realiseren, is een aanvullende vergunning nodig. Deze maakt geen onderdeel uit van het projectbesluit.

De tijdelijke werkruimte is op kaart weergegeven in bijlage VI van het Regelingendeel.

7.3 Beheer en onderhoud

Het is de wettelijke taak van RWS om het waterstaatswerk in stand te houden volgens de normatieve toestand. Dit doet RWS door het waterstaatswerk te beheren en te onderhouden, in verband met de geldende wettelijke normen voor waterveiligheid, waterkwantiteit, waterkwaliteit en functievervulling door watersystemen. Om dit onderhoud te vergemakkelijken zal Rijkswaterstaat afspraken maken met eigenaren over het gebruik dan wel de verwerving van de gronden die benodigd zijn om de maatregelen te kunnen realiseren (zie hierover paragraaf 6.1). Het vegetatiekundig beheer (op land) wordt in principe door RWS zelf of via een openbaar aanbesteed onderhoudscontract uitgevoerd. Hierin is maatwerk mogelijk, afgestemd op locatiespecifieke omstandigheden. Mochten de gronden in eigendom zijn van een terreinbeherende organisatie, dan kan een overeenkomst gesloten worden met die organisatie voor het wettelijk vegetatiebeheer conform de interventiekaart, inclusief daarbij behorende vergoedingen.

Legger Rijkswaterstaatswerken

Door de aanleg van de KRW-maatregelen, beschreven in dit projectbesluit, zal de ligging, vorm, afmeting en constructie van het waterstaatswerk (de zogenaamde 'normatieve' toestand') wijzigen. Deze gewijzigde normatieve toestand wordt vastgelegd op de Legger Rijkswaterstaatswerken. De beheerder moet ervoor zorgdragen dat de waterstaatswerken aan deze in de Legger opgenomen normering blijft voldoen. De volgende parameters zijn in dit verband relevant:

Parameters	**Geul**	**Overstromingsvlakte**	**NVO**
VvVR	Zie overzichtskaart	Zie overzichtskaart	Zie overzichtskaart
Geulvolume	66.901 m^3	nvt	nvt
Maximale bodemhoogte	Waterstaatswerk	66.901 m^3	nvt
	Instroom	+0,96 m NAP drempel	nvt
	Uitstroom	0.39m +NAP duiker	nvt
Frequentie van meestromen	340 dagen per jaar	nvt	nvt

Beheer zomerkades: Ten behoeve van rivierkundige mitigatie zal aan de rivierkant van de geul en langs de meest bovenstroomse NVO een zomerkade worden gerealiseerd. Deze is zijn als waterstaatswerk opgenomen en dienen respectievelijk een hoogte van 4,80 m +NAP en 4,50m + NAP te hebben.

De Vegetatielegger is onderdeel van de Legger Rijkswaterstaatswerken. Het is een legger waarin de norm voor begroeiing in de uiterwaarden is vastgelegd. De vegetatie zoals die zich als gevolg van dit project mag ontwikkelen is opgenomen in de Vegetatie interventiewaardenkaart, die als bijlage is opgenomen. De Vegetatielegger wordt gelijktijdig gewijzigd met de wijziging van de Legger Rijkswateren.

RWS inspecteert jaarlijks het rivierhout, waarbij wordt gekeken of het rivierhout nog goed is verankerd. Om de KRW-maatregelen in stand te houden maakt RWS ook gebruik van de beheer- en onderhoudspaden.

Natuurlijke ontwikkeling

Na aanleg van de KRW-maatregelen zal er meer en beter leefgebied voor KRW-doelsoorten zijn gecreëerd. Door natuurlijke processen zullen deze leefgebieden veranderen. In een aantal gevallen, bijvoorbeeld bij erosie, verruiging of te veel vegetatie, is aanvullend beheer en onderhoud nodig. Van belang is dat de ecologische doelstellingen (onder andere geschiktere leefgebieden voor vis, waterplanten en ongewer-

velde dieren) in het water van de IJssel behouden blijven en zich verder kunnen uitbreiden. Daarvoor is goed beheer en onderhoud van belang. Afhankelijk van de ontwikkelingen vindt meer of minder actief beheer en onderhoud plaats.

8. Procedure projectbesluit

8.1 Mogelijkheid indienen zienswijze op het ontwerp-projectbesluit

Op de vaststelling van het projectbesluit is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Dit betekent dat eerst een ontwerp projectbesluit ter inzage wordt gelegd waarop eenieder gedurende zes weken een zienswijze kan indienen.

Het ontwerp-projectbesluit wordt gepubliceerd in de Staatscourant. Hierin staat vanaf welke datum gedurende een termijn van zes weken een zienswijze op het ontwerp-projectbesluit kan worden ingediend. In de kennisgeving wordt ook aangegeven op welke locatie(s) alle stukken die op het ontwerp-projectbesluit betrekking hebben ter inzage liggen. Ook wordt aangegeven waar deze stukken digitaal zijn te raadplegen.

Het gaat bij deze stukken naast het ontwerp-projectbesluit zelf met bijbehorende bijlagen ook om deze motivering. De motivering bevat ook een aantal bijlagen die specifiek voor de motivering zijn opgesteld. Na ontvangst van alle zienswijzen worden deze verzameld en door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat van een reactie voorzien. Vaak wordt hiervoor een Nota van zienswijzen opgesteld.

De reactie op een zienswijze kan zijn dat een bepaald onderwerp wordt toegelicht. Het kan ook zo zijn dat een zienswijze leidt tot een aanpassing die bij de vaststelling van (definitieve) projectbesluit wordt meegenomen. Zo nodig wordt daartoe een onderzoeksrapport aangevuld of geactualiseerd.

Van belang is dat een zienswijze tijdig binnen de daarvoor geldende termijn van zes weken wordt ingediend. Een zienswijze die later wordt ingediend kan in beginsel namelijk niet in de verdere besluitvorming worden meegenomen, het is aan de Minister om die alsnog bij de definitieve besluitvorming te betrekken. Een zienswijze kan zowel schriftelijk als mondeling worden ingediend. De wijze waarop dit kan wordt in de kennisgeving aangegeven.

8.2 Vaststelling van het projectbesluit en mogelijkheid van indienen beroep

Na de terinzagelegging van ontwerp-projectbesluit stelt de Minister van Infrastructuur en Waterstaat het projectbesluit vast. Deze vaststelling wordt in ieder geval in de Staatscourant bekendgemaakt.

In de bekendmaking wordt aangegeven op welke wijze en binnen welke termijn en door wie tegen het vastgestelde projectbesluit beroep kan worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het instellen van beroep is gedurende een periode van zes weken na deze bekendmaking mogelijk.

Belanghebbenden kunnen direct in beroep zonder eerst een zienswijze te hebben ingediend.

Niet-belanghebbenden kunnen onder bepaalde voorwaarden tegen het projectbesluit ook in beroep als zij een zienswijze hebben ingediend tegen het ontwerp-projectbesluit of hen het niet indienen daarvan redelijkerwijs niet kan worden verweten. De bekendmaking geeft ook aan waar het projectbesluit en alle daarbij behorende stukken, gedurende de beroepstermijn, ter inzage worden gelegd en waar stukken ook digitaal zijn te raadplegen.

8.3 Inwerkingtreding projectbesluit

Het projectbesluit treedt in werking met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag waarop het vaststelde projectbesluit bekend is gemaakt.

9. Bijlagen

9.1 Bijlagen zijnde onderdeel van het projectbesluit

Deze motivering van het projectbesluit bevat de volgende bijlagen te vinden op de website Open overheid:
1. Ontwerptoelichting Maatregelen Buitenwaarden Welsum - Katerstede;
2. Buitenwaarden Welsum – Katerstede - kaart eigendomssituatie.
3. Buitenwaarden Welsum - Katerstede - Vegetatieinterventiewaardenkaart.

9.2 Achtergrondinformatie

Onderzoeksrapporten en memo's die ten grondslag liggen aan de totstandkoming van dit besluit, of dienen als motivering van de uitvoerbaarheid, zijn als relevante achtergrondinformatie te raadplegen op de website https://open.rijkswaterstaat.nlen worden ook ter inzage gelegd.

Het betreft de navolgende onderzoeksrapporten en memo's:

1. 20260629- Rapportage KRW-maatregel Buitenwaarden Welsum-Katerstede als beheermaatregel N2000-gebied Rijntakken;
2. 20260629 - Rapportage soortenbescherming Deelgebied Buitenwaarden Welsum Katerstede;
3. 20260506 - Memo provinciaal beschermde gebieden - Buitenwaarden Welsum Katerstede_definitief;
4. 260506_NIJ-01_3.30 Buitenwaarden Welsum-Katerstede_Adviesrapportage Geotechniek en Waterveiligheid_C6.0;
5. Analyse rivierkundige effecten VO Buitenwaarden Welsum-Katerstede, GROW, 2026;
6. BuitenwaardenWelsumKaterstede_VO-Onderzoeksrapport_Geohydrologie_rev01;
7. Bureauonderzoek Archeologie en Cultuurhistorie Welsum-Katerstede, GROW 2023;
8. KRW-O_MH-WBO_2025_Buitenwaarden Welsum-Katerstede definitief 1.0;
9. KRWO-GROW-RAP_CBO Milieuhygiëne Buitenwaarden Welsum-Katerstede definitief 1.0;
10. Onderzoeksrapport Ontplofbare Oorlogsresten;
11. Verdiepend onderzoek Cultuurhistorie, Historisch Landschap en Aardkunde Buitenwaarden Welsum – Katerstede, GROW 2025;
12. Verkenning WIT KRW Oost - NIJ - 330 - Buitenwaarden Welsum-Katerstede, GROW, 2025;
13. VO Ontwerp Natte waterbouw en Constructies Buitenwaarden Welsum – Katerstede;
14. Bijlage TA Buitenwaarde Welsum_20260325.